SPÓŁDZIELCA

ORGAN DLA SPÓŁDZIELNI W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Prenumerata kwartalna zł 7.50 plus opłata za dostawę wzgl. za przesyłkę pocztową. Ukazuje się 10 i 25 każdego miesiąca. W wypadku wyższej siły czy innych wpływów wydawnictwo nie ma obowiązku dawać odszkodowania.

Warunki ogłoszeń: wiersz 1 mm wysoki i 21 mm szeroki 60 gr. Pismo podstawowe Nonpareille, szpalta tekstowa 1 mm wys. i 80 szerok. zł 8.80. Zniżone ceny ogłoszeń według Cennika Nr. 1. Adres: Wydaw. Rolnicze, Kraków, Nürnbergstr. 5a

Telefon Nr. 116-79 i 116-80.

Nr 21 **10 listopada 1942 r.** **Rok II**

Spółdzielczy chów owiec a sadownictwo

Coraz więcej musimy sobie uświadamiać konieczność chowania owiec w każdej wsi. Jednakże tylko zorganizowanie poszczególnych hodowców na zasadach spółdzielczych dać może gwarancję zaprowadzenia tej gałęzi hodowli w poszczególnych gospodarstwach oraz należytej opieki ze strony Związków Hodowlanych. Spółdzielnia tego rodzaju umożliwia utrzymanie przez cały rok owczarza, pod którego nadzorem owce pasą się w każdej porze roku, nie wyrządzając szkód, ani nie przyczyniając więcej pracy w gospodarstwie.

Dawniej poczucie wspólnoty włościańskiej wprowadzało chów owiec w każdej niemal zagrodzie. Im głównie rolnik zawdzięczał poza mięsem i wełną utrzymanie w zdrowym stanie łąk i pól ornych. Nasi przodkowie wiedzieli dobrze, co znaczy powiedzenie, „że owca ma złote nogi". Pod pojęciem tym rozumiano sposób stąpania owiec, który sprawiał, iż gleba na pastwiskach i w ogóle na wszystkich terenach, gdzie wypasano stado, zyskiwała należytą zwartość. Tym samym owce niszczyły jednocześnie szkodniki zwierzęce i grzybkowe, wzgl. psuły im naturalne warunki rozwoju. Szczególnie zaś ten ostatni czynnik, tj. zwalczanie szkodników za pośrednictwem owiec, stworzył w rolnictwie warunki ograniczające w pewnej mierze niebezpieczeństwo szkodników. To ostatnie wskutek rozpowszechnionej i sprzyjającej szkodnikom monokultury (jednostronna uprawa zbóż w trójpolówce) tak wzrosło, że konieczną okazała się specjalna ochrona roślin, zorganizowana we wzorową sieć stacyj ochrony roślin. Natomiast chów owiec w drugiej połowie ubiegłego stulecia spadł wydatnie i nie można już było wprowadzić „złotych nóżek" na pola i pastwiska. Również na dobro tej przysłowiowej „złotej nogi" zapisano ponadto niszczenie chwastów oraz działanie nawozowe pasącego się stada, co oczywiście zwiększało jego wartość i znaczenie.

Gdzie świeci słońce, panuje i cień. Utarło się mniemanie, że owca ma „jadowite zęby" i przyjęło się szczególnie tam, gdzie skutkiem niewłaściwych metod wypasu powstawały szkody. Wada ta występuje wówczas, gdy zwierzęta pozostawia się samym sobie, wzgl. jeżeli pasterz dozorujący stado nie przestrzega swych obowiązków. Dlatego też obecnie przykłada się największą uwagę do należytego kształcenia owczarzy, których technika pasienia w niektórych okolicach osiąga stopień prawdziwej doskonałości, której przed tym prawie nie znaliśmy wcale.

Tak więc dawne powiedzenie, głoszące, iż „owca ma złote nogi, ale jadowite zęby", usprawiedliwione jest w pełni i dzisiaj. Przypomina nam o całkowitym wyzyskaniu korzyści z pewnych rzeczy, z drugiej jednak strony o potrzebie usunięcia niebezpieczeństwa „strony cienistej". Odbywać się to winno drogą wytężonej pracy tak, żeby tych wad już nigdy nie było. Dzisiejszy cel kształcenia owczarzy polega na doprowadzeniu ludzi do doskonałości, aby chów owiec, tak bardzo korzystny, mógł stać się wreszcie błogosławieństwem. Gdzie tylko spojrzymy, to prawidłowy wypas owiec odbija się pomyślnie na poszczególnych kulturach. Czy na roli, czy łące, na wiosnę, w lecie lub na jesieni, w każdym razie wszędzie owce przyczyniają się do rozwoju roślin, a szkodzą warunkom życiowym szkodników. W latach ostatnich możemy wskazać na liczne publikacje z zakresu dodatniego wpływu chowu owiec.

W niniejszym artykule ograniczymy się jedynie do omówienia skutków, jakie wywierają owce w sadownictwie, w stosunkach bowiem między tym ostatnim, a hodowlą owiec istnieje dziś jeszcze sporo różnych niejasności. Z góry jednak zauważymy, że sadownictwo prowadzone w małych, otoczonych płotami ogródkach nie przedstawia interesu dla hodowli owiec. Ale przecież znaczny odsetek sadów stanowią obszerne plantacje, względnie drzewa posadzone przy drogach i szosach. W tych więc okolicach chów owiec bardzo będzie na miejscu, zwłaszcza, że prawie wszędzie jedyny użytek pod drzewami stanowi darń. Podobnie, jak na użytkach zielonych — łąkach i pastwiskach — tak i pod drzewami owocowymi wypas wiosenny sprzyja rozwojowi darni. Aż do końca kwietnia nie szkodzi on w żadnym wypadku porostowi trawy, podnosi jedynie zawartość składników pokarmowych w pierwszym pokosie. Po pierwszych zaś sianokosach nadzwyczajną przynosi korzyść wpędzenie stada owiec pod drzewa. Tą drogą powstrzymuje się rozwój chwastów, zyskujących przewagę w drugim pokosie, dzięki natomiast deptaniu darni pobudza się w potrawie porost traw szlachetnych. Po drugim pokosie, tj. w miesiącach jesiennych, winno się udostępnić pobyt owiec pod wszystkimi drzewami owocowymi. Owce zjadają wówczas wszystką pozostałą trawę, która w przeciwnym razie ulegałaby zmarnowaniu.

Dzięki wypasowi zwiększa się wydatnie porost i wyzyskanie terenu, czego przecież nie możemy zaniedbać w większości sadów i plantacyj przydrożnych. Decydującą przy tym rolę odgrywa udeptywanie gleby, tak lubiane przez darń oraz nawożenie, które zawsze uzyskuje się przy wypasie stada.

Dla sadów owczarstwo stanowi skuteczną pomoc w walce przeciw pladze najrozmaitszych szkodników drzew owocowych, które od czasu zmniejszenia się pogłowia owiec we wzrastającej mierze napadają sady. Istnieją szkodniki, które stadium swego długiego rozwoju spędzają w łonie

ziemi. Tu zaś, na jajka, larwy, poczwarki czy wreszcie na dorosłe owady czyha raciczka owcy, działająca, jak wiadomo, przez ułamek sekundy bardziej niż najcięższy wał. Spośród niebezpiecznych szkodników drzew owocowych wymieniamy następujące:

1. Kwieciak jabłkowiec, niszczy kwiaty jabłoni. Z początkiem chłodnej pory roku szuka on kryjówki w gęstej darni, z której wychodzi dopiero wiosną, na początku kwitnienia drzew. Wypas więc owiec na jesieni, w zimie i na wiosnę dokucza mocno temu nieproszonemu gościowi, który w ostatnich latach w niektórych okolicach pojawił się masowo.

2. W innych znowu regionach znaczne szkody na drzewach owocowych wyrządza tutkarz, którego gąsienice wyżerają nerwy główne liści, powodując ich obumieranie. Larwy tego chrząszcza dostają się na ziemię wraz z opadającym listowiem; opuszczają one wtedy resztki wyjedzonych liści i przepoczwarczają się. Sam chrząszcz także spędza zimę w gęstej darni ogrodowej. Dzięki temu ofiarą owiec pada zarówno owad dorosły, jak i jego gąsienice czy poczwarki.

3. Inny rodzaj tutkarza, także chrząszcz-ryjkowiec, który ryjkiem swym nakłuwa młode pędy i w ten sposób powoduje ich obumieranie, spada na ziemię wraz z gąsienicą, która następnie przekształca się w poczwarkę. Szkodnika tego można zwalczać już podczas wypasu letniego między pierwszym, a drugim pokosem, przede wszystkim jednak owce pasane w jesieni tak bardzo niszczą płytko leżące poczwarki, iż te nie mogą rozwijać się nadal.

4. Chrząszcz jest również nieproszonym gościem na drzewach, podobnie jak pędrak na korzeniach. Stado owiec niszczy jaja złożone w czerwcu po pierwszym pokosie, chrabąszcze bowiem składają je z upodobaniem w trawie, przy czym tkwią one płytko w ziemi. Rzadko które ujdzie racicom owiec.

5. Każdy sadownik zna dobrze piędzika przedzimka, przeciw któremu zakłada opaski lepowe, mające odciąć szkodnikom drogę z ziemi na gałązki. W tym wypadku również stado owiec służy cenną — chociaż dotychczas mało znaną — pomocą. Owce bowiem tratują szkodnika w stanie poczwarki lub też jako owada dorosłego, gdy zmierza z darni na drzewa. Od początku już czerwca poczwarka spoczywa w swym oprzędzie płytko w ziemi; pasąc więc owce, można ją zniszczyć po pierwszym pokosie trawy.

6. Jednym z najbardziej groźnych szkodników drzew owocowych jest zwójka owocówka, której gąsienica, tzw. owocówka jabłkówka, znana jest każdemu. Owoc robaczywy stanowi dziś jedną z największych plag naszego sadownictwa; istnieją sady, w których połowa i więcej zbiorów owoców pada ofiarą tych szkodników. A dawniej nigdy nie spotykano tak wielkiej ilości owoców robaczywych; zaświadczyć o tym może każdy starszy ogrodnik. Szkody wyrządzone z tego powodu wzrosły znacznie, szczególnie zaś w ostatnim dziesięcioleciu. Larwa szkodnika spuszcza się po cienkiej nitce na ziemię lub spada zamknięta w robaczywym owocu, następnie przepoczwarcza się w darni ogrodowej. W wypadku nieobecności owiec trawa przedstawia sobą znakomitą dla nich kryjówkę, tak że larwy nie potrzebują szukać dróg do sąsiednich pni, aby przepoczwarczyć się w ich korze lub szczelinach, jak się to powszechnie sądzi. Jednakże nowsze badania wykazały, że gąsieniczki pozostają w gęstej darni jesiennej lub pod nią, a ta stanowi lepszą znacznie ochronę niż kora drzewa. Skutkiem krótkiego wypasienia darni zamyka się szkodnikowi drogę do pnia, będącego dla niego ostatnim ratunkiem. Ma to miejsce wówczas, gdy stado może paść się pod drzewami na krótko przed lub zaraz po zbiorze owoców. Jeżeli zaś zaleca się zbieranie i niszczenie owoców robaczywych, to nikt tego tak dobrze nie zrobi jak właśnie owca. Nie ujdą jej nawet najdrobniejsze i najmniej widoczne owoce, leżące zazwyczaj pod drzewami. Znaczna część szkodników ulega zgładzeniu wraz z uszkodzonym owocem, reszta zaś pada ofiarą raciczek owczych w trawie.

7. Znana powszechnie robaczywość owoców nie tylko opanowuje jabłonie i grusze, lecz także drzewa pestkowe. Tu występuje przede wszystkim czarna śluzownica, owocnica śliwkowa i trześnica, których larwy celem przepoczwarzenia się również muszą szukać ziemi, a więc znowu znajdujemy sposobność zniszczenia ich z pomocą owiec. Także i te szkodniki, które z trudnością tylko można zwalczyć z pomocą innych sposobów, rozpowszechniły się w ostatnich dziesiątkach lat bardzo znacznie, a przecież dawniej w wielu okolicach prawie ich nie znano. Stada owiec były tą „policją polową", która starała się już o to, aby żaden szkodnik nie mógł przerodzić się w plagę. W związku z tym można by postawić zarzut, że trześnicę zawleczono z zagranicy za pośrednictwem przywozu owoców. Oczywiście, wszak wczesne wiśnie i w ogóle rzadszy owoc po wsze czasy sprowadzano z zewnątrz. Zastrzec się jednak należy, że „importowane" szkodniki z braku innych skutecznych sposobów zwalczać trzeba z pomocą owiec.

8. Następnie owce mogą zwalczać takie jeszcze szkodniki jak paciornicę, koliszka gruszowego i miodówkę gruszową, których larwy i poczwarki wyszukują sobie schronienie w darni i kryją się płytko w ziemi.

9. Mrowie zaś mszyc, których olbrzymią ilość gatunków spotykamy na drzewach owocowych, szkodzi również znacznie wszystkim drzewom. Podczas gdy w okresie wegetacyjnym występują na liściach prawie wszystkich drzew, to mniej nieco wiemy o sposobach ich zimowania. W tym zaś celu, obok znanego składania jaj na gałęziach, zmuszone są one wyszukiwać sobie kwatery zimowe pod gęstą i wysoką trawą czy innymi okrywającymi glebę roślinami. Im darń jest bujniejsza a ziemia pod nią pulchniejsza, tym więcej kolonij mszyc znajdziemy w okresie chłodnej pory roku.

10. O mszycy krwistej (korówce wełnistej) wiemy to także, że zimę spędza ona nie tylko w jaju, lecz także jako owad dorosły wynajduje sobie różne schronienia. Utrzymywanie darni w krótkim stanie, niedopuszczanie do odrostu oraz deptanie wierzchniej warstwy ziemi w każdym razie zmniejsza możliwości przezimowania wspomnianych szkodników.

11. Powyższe zabiegi niepokoją bardzo nornice, przebywające w sadach, wzgl. nawet uniemożliwiają ich rozmnażanie się. Ten tak szkodliwy i rozpowszechniony gryzoń ryje nory tylko w glebie pulchnej i nigdy nie dotrzyma placu owcom.

12. Na podstawie ostatnich badań przeprowadzonych nad znaczeniem chowu owiec dla zwalczania szkodników rolniczych można wywnioskować, że owce niszczą również szkodniki grzybkowe. Przykładem tego jest zaobserwowane zmniejszenie się raka koniczynowego. Odnośnie zaś do sadownictwa trzebaby wskazać, że na rozpowszechnienie się jednego z największych szkodników grzybkowych, parcha drzew owocowych, wpływają nadzwyczaj korzystnie opadłe liście porażone parchem. Na wiosnę rozwijają się z nich nowe spory (zarodniki), które wiatr przenosi na młode listki i owoce. Zarodniki te powstają bez żadnych przeszkód wówczas gdy resztki liści leżą luźnymi warstwami, wzgl. przykryto je płytko próchnicą glebową. Stąpanie jednak owiec bardzo im szkodzi, można powiedzieć, że nie znoszą ubitej struktury gleby. Lubią one cienistość i pulchną ziemię. A odbiera im to, nie kto inny — jak stado owiec.

Tyle już wspominano o deptaniu ziemi przez owce tak skutecznym w zakresie zwalczania szkodników, iż mogłoby się wydawać, że stanie się ono szkodliwe dla samych drzew. Że jednak tak nie jest, uczy o tym doświadczenie. Przeciwnie, jeżeli nawet ubicie gleby, spowodowane przez owce, jest większe niż po przejściu najcięższego wału, to nie jest ono jeszcze tak silne, aby mogło zaszkodzić korzeniom drzew w pełnieniu ich funkcji. Potwierdzają to piękne sady spotykane często na zwykłych pastwiskach. Następnie stado owiec pozostawia doskonały nawóz między drzewami owocowymi. Z tego też względu zachęcać się winno, aby

w przyszłości więcej koszarowano owiec na terenie sadów. Następstwem tego będzie większy dochód, wynikający z lepszego wykształcenia owoców. Oczywiście tylko ochraniać trzeba korę na pniach, albo też owce trzymać poza rzędami drzew, wszak nie znajdziemy przecież owcy, która by nie pragnęła skosztować kory z drzewa!

Wypędzania owiec nie należy ograniczać tylko do sadów porośniętych trawą wzgl. do skrajów dróg i szos obsadzonych drzewami. Można je wpędzać równie dobrze w sady, gdzie znajdują się międzykultury, i to zarówno wczesną wiosną jak późną jesienią po sprzęcie np. kapusty. Owce są wtedy nie tylko czynnikiem zwalczającym szkodniki, ale spełniają podobną rolę, jak na pastwisku z liści buraczanych po sprzęcie okopowych z pola. Wypas owiec po tego rodzaju kulturach jest szczególnie ważny, gleba bowiem po takich roślinach jest bardzo pulchną, co stwarza odpowiednie warunki dla pobytu wymienionych szkodników drzew owocowych.

Można by jeszcze rozszerzyć szereg szkodników, których rozwój hamują owce. Przede wszystkim są to owady, które raz w swym życiu muszą szukać ziemi-matki dla swego dalszego rozwoju. Ponadto spotykamy w sadownictwie owady, odbywające wszystkie stadia rozwojowe na gałęziach wzgl. w korze drzew i nie potrzebują wtedy ziemi. Do rzędu tych należy prządka pierścienica, kuprówka rudnica, namiotnik jabłoniowy i inne.

Trzeba wspomnieć jednakże, że trzymanie owiec w sadach nie jest bynajmniej i być nie może jedynym radykalnym sposobem zwalczania szkodników drzew owocowych, nie czyni przy tym zbytecznym stosowania innych środków walki. Może ono spełniać to zadanie li tylko w formie pomocniczej i stanowi czynnik naturalnej walki z szkodnikami łącznie z konieczną ochroną ptaków. Walkę przeciw szkodnikom trzeba podjąć wspólnie z przyjętymi metodami ochrony roślin, wszakże każdy z tych środków zastosowany odrębnie nie przyniesie całkowitych rezultatów.

Chów owiec konieczny jest więc nie tylko ze względu na interesy samego rolnictwa, potrzebny on jest także tej tak ważnej gałęzi produkcji, jaką jest sadownictwo, służy mu zaś przez walkę ze szkodnikami, nawożenie oraz korzystny wpływ wywierany na międzykultury i uprawy pod drzewami. Tym samym nasze owieczki, których znaczenie dzięki wełnie doceniane jest przez każdego, winno się zaprowadzić wszędzie, aby rozpowszechniły się należycie w całym kraju.

W przyszłej rozbudowie hodowli owiec szczególne zadanie przypada spółdzielczości. Jak wspomniano na wstępie, tylko chów spółdzielczy może stworzyć warunki dla współpracy każdego gospodarstwa. Mimo nawet liczebnego rozkwitu hodowli owiec w latach ostatnich, chów tych zwierząt nie stanowi ogólnego dobra całego naszego rolnictwa. Na 100 gospodarstw rolnych nawet 5 nie trzyma jeszcze owiec, chociaż tę gałąź produkcji wszędzie można uwzględnić, a zorganizowana na zasadach spółdzielczych mogłaby objąć każde gospodarstwo włościańskie.

Błogosławieństwo, jakim jest spółdzielczość dla wszystkich urządzeń w rolnictwie, nie może nie objąć tej tak ważnej gałęzi produkcji, jaką jest hodowla owiec, ta dostawczyni surowca i producentka artykułów szlachetnych. Obecnie musimy uruchomić swe olbrzymie rezerwy, które dzięki pracy spółdzielczej we włościańskiej hodowli owiec mogą stanąć na usługi gospodarki społecznej. Współpraca na zasadach spółdzielczych stwarza jedyną możliwość organicznego połączenia hodowli owiec z każdą zagrodą włościańską.

Odpowiedzialność członka a spółdzielni

Rozdział piąty ustawy o spółdzielniach zawiera przepisy dotyczące członków. Odpowiedzialność członków występuje w świetle przepisów tego rozdziału w dwojakim charakterze: raz jest ona odpowiedzialnością wobec spółdzielni jako takiej, drugi raz jest zabezpieczeniem interesów wierzycieli spółdzielni.

Spółdzielnia na podstawie deklaracji i statutu ma do swoich członków roszczenie o wpłatę udziału względnie udziałów oraz do dopłat z tytułu odpowiedzialności dodatkowej. Stosunek, z którego to roszczenie powstało, należy do sfery wewnętrznej spółdzielni. W interesie jednak pewności obrotu handlowego, inaczej mówiąc, dla bezpieczeństwa ewentualnych wierzycieli spółdzielni, ustawa ukazuje nam także odpowiedzialność członków ze strony, z której widzieć by ją chcieli wierzyciele spółdzielni, a więc jako gwarancję zobowiązań, które spółdzielnia zaciąga wobec osób trzecich. Ten aspekt odpowiedzialności członka, aczkolwiek był przedmiotem rozpatrywanych przez Sąd Najwyższy skarg kasacyjnych, nie jest, jak wykażą dalsze rozważania, istotny dla treści zobowiązania członka, które polega wyłącznie na przyjęciu odpowiedzialności wobec spółdzielni jako korporacji.

Porównajmy dwa przepisy ustawy: artykuł 14 ustawy o spółdzielniach mówi, że: „członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami", a „oprócz tego ponoszą odpowiedzialność dodatkową, o ile ją ustanowi statut". Sąd Najwyższy interpretując treść tego artykułu wypowiedział tezę, że „przystąpienie do spółdzielni zawiera w sobie przyjęcie poręki członka za zobowiązania spółdzielni" (orzeczenie SN. z 19 stycznia 1934 r. II C R 559/33). Znaczyłoby to, że wierzyciel może dochodzić od członka pokrycia wierzytelności, jaką ma do spółdzielni subsydiarnie z tytułu poręki w zakresie zadeklarowanych przez członka udziałów i odpowiedzialności dodatkowej.

Tenor powyższego orzeczenia, jakkolwiek pochodzącego od najwyższej instancji juryzdykcyjnej, trudno pogodzić z zasadą pośredniej odpowiedzialności członka spółdzielni. Orzeczenie to wytłumaczalne jest tylko wtedy, jeżeli się zważy, że ferowane było przed zmianami ustawy o spółdzielniach, wprowadzonymi ustawą z dnia 13 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38 poz. 342). Przed zmianami bowiem pośredniość odpowiedzialności członka nie była w ustawie dokładnie określona, aczkolwiek wynikała z całego szeregu przepisów.

Zmiana ustawy z roku 1934 wprowadziła do art. 21 nowy ustęp o następującym brzmieniu: „Wierzytelności spółdzielni do członka z tytułu wpłat na udział lub z tytułu uchwalonych dopłat nie podlegają zajęciu na rzecz wierzycieli spółdzielni". Według wywodów uzasadnienia rządowego do zmian nowy ten przepis ma na celu, aby spółdzielnie zadłużone miały możność wysanowania się przez ściągnięcie zadeklarowanych, a nie wpłaconych udziałów, względnie przez zapewnienie wpływu uchwalonych dopłat do kasy spółdzielni. Przed zmianami z roku 1934 wierzyciele spółdzielni, których stan finansowy wymagał poprawy, wpadali, opierając się na artykule 14 ustawy o spółdzielniach, często na pomysł zajmowania na pokrycie swoich wierzytelności do spółdzielni roszczeń, jakie spółdzielnia ma do członków na podstawie statutu i deklaracji członkowskiej. W ten sposób oczywiście niewpłacony jeszcze do kasy spółdzielni kapitał zakładowy lub jego uzupełnienie w formie później uchwalonych dopłat nie mógł pracować dla wysanowania spółdzielni i wyrównania strat bilansowych, a szedł bezpośrednio do rąk wierzycieli, co niejednokrotnie spółdzielnię stawiało w położenie bez wyjścia.

Nie należy się zbytnio dziwić, że mogły się zdarzyć wypadki wydawania tytułów egzekucyjnych przeciwko członkom spółdzielni, którzy byli winni udziały lub dopłaty, skoro brzmienie art. 14-tego ustawy o spółdzielniach nie budziło wątpliwości, a innego przepisu zabraniającego bezpośredniego zaspakajania się z wierzytelności spółdzielni do członka nie było. W dodatku nawet kodeks postępowania cywilnego nie zawiera wyraźnego rozstrzygnięcia, czy

dopuszczalne jest zajęcie udziałów i dopłat u poszczególnego członka, aczkolwiek przepis art. 573 KPC („Egzekucji nie podlegają prawa, których wykonywanie związane jest wyłącznie z osobą dłużnika“) powinien dawać dostateczną podstawę domniemaniu, iż wykonywanie praw w stosunku do członków jest właśnie wyłącznym atrybutem osoby (prawnej) spółdzielni, wskutek czego członkowie jej, zarówno jak członkowie innych zrzeszeń korporacyjnych, mających zarząd i stanowiących osobę prawną (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna) na zewnątrz w zasadzie nie odpowiadają.

Po dodaniu wyżej cytowanego ustępu trzeciego do art. 21 ustawy o spółdzielniach wątpliwości zostały usunięte i wierzytelności spółdzielni do członka nie ulegają zajęciu na rzecz wierzycieli spółdzielni. Niemniej ustawodawca zmieniający ustawę w roku 1934 pozostawił w dalszym ciągu w brzmieniu pierwotnym artykuł 14 („członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami — oprócz tego ponoszą odpowiedzialność dodatkową, o ile ją ustanowi statut“), który wywoływać może domniemanie, że członkowie odpowiadają zewnętrznemu wierzycielowi spółdzielni bezpośrednio i samoistnie.

Trzeba więc stwierdzić, że art. 14 w ujęciu swoim jest sprzeczny z intencją i duchem ustawy o spółdzielniach w ogólności, w szczególności zaś, o ile chodzi o rodzaj odpowiedzialności członków. Odpowiedzialność ta jest tylko pośrednia. Członkowie nie odpowiadają bezpośrednio wierzycielowi spółdzielni. Wierzytelność swoją reguluje spółdzielnia jako taka. Wynika to z jej charakteru stowarzyszenia korporacyjnego. Jeżeli chodzi o transytywność odpowiedzialności członków, spółdzielnia podobna jest do innych zrzeszeń korporacyjnych, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółki akcyjnej, gdzie spólnicy także nie odpowiadają bezpośrednio za zobowiązania spółki.

Nawet w krańcowym stadium istnienia spółdzielni, w którym interes wierzycieli występuje w formie najostrzejszej, mianowicie w stanie upadłości, dłużnikiem jest masa upadłościowa a nie członkowie spółdzielni. Wierzyciel może podnosić swoje roszczenie wyłącznie wobec zarządcy masy, a nie wobec członków. Zarządca zaś sporządza obrachunek dopłat (art. 93) i ma ze strony masy do członków roszczenie o dopłaty potrzebne na pokrycie niedoboru łącznie z ewentualnymi dawniej uchwalonymi dopłatami na pokrycie strat bilansowych.

Najlepszą ilustracją tendencji utrzymania za wszelką cenę zasady pośredniej odpowiedzialności członków spółdzielni jest artykuł 103 ustawy o spółdzielniach, który brzmi: „Jeżeli po sześciu miesiącach od ogłoszenia o zatwierdzeniu dodatkowego obrachunku niedobór nie został jeszcze całkowicie pokryty, zarządca upadłości może drogą procesu dochodzić całej brakującej kwoty na poszczególnych członkach spółdzielni jako dłużnikach solidarnych w granicach odpowiedzialności każdego z nich“.

I w tym nawet przepisie, którego skutki praktyczne są niemal, że identyczne z odpowiedzialnością bezpośrednią, dla realizacji odpowiedzialności członków zachowana jest forma pośrednia poprzez masę upadłości.

Na koniec należy zacytować jeszcze jeden przepis ustawy o spółdzielniach, z którego treści wynika jasno intencja ścisłego odgraniczenia roszczenia spółdzielni do członków o udziały i dopłaty od roszczenia wierzycieli do spółdzielni jako zbiorowego gospodarstwa członków. Jest nim artykuł 74 o treści następującej: „Zniżenie odpowiedzialności ograniczonej przy równoczesnym podwyższeniu udziału nie podlega przepisom art. 73, jeżeli skutkiem tego łączna suma odpowiedzialności członków pozostaje bez zmiany“. Art. 73 wymaga, aby wszelkie uchwały o obniżeniu udziałów, zmniejszeniu wpłat na udział, przedłużenie terminu płatności udziałów, obniżeniu lub zniesieniu odpowiedzialności dodatkowej, słowem wszelkie zmiany mogące pogorszyć położenie wierzyciela spółdzielni, były trzykrotnie ogłoszone w organie przeznaczonym dla ogłoszeń spółdzielni oraz po upływie ogłoszeń przeszły przez również publicznie ogłoszony termin sądowy, na którym ewentualni nie zaspokojeni lub nie zabezpieczeni wierzyciele mogliby wnieść sprzeciw oraz na którym sąd zadecyduje, czy zmiana może być wpisana do rejestru i uzyskać przez to moc prawną. Publiczność i zaczepialność zmiany odpowiedzialności ustanowiona została w obronie interesów wierzycieli spółdzielni. Jeżeli natomiast zmiana odpowiedzialności jest tego rodzaju, że wywołuje tylko inne rozłożenie wierzytelności, jaką spółdzielnia ma u członków z tytułu deklaracji (art. 17), suma zaś odpowiedzialności spółdzielni na zewnątrz nie ulega zmianie, ustawa rezygnuje z publikacji i zaczepialności zmian. W pryzmacie tych dwóch przepisów, art. 73 i 74, widoczne jest bez trudności rozgraniczenie między odpowiedzialnością z tytułu deklarowanych udziałów, uchwalonych dopłat oraz zakresu odpowiedzialności członka, odpowiedzialności, która jest funkcją stosunku wewnętrznego między poszczególnymi członkami a spółdzielnią, a sumą odpowiedzialności, będącą pokryciem zobowiązań spółdzielni, a więc funkcją działalności spółdzielni na zewnątrz.

Wierzyciel nie ma więc uzasadnionego interesu prawnego ingerowania w wewnętrzny układ stosunków członków do spółdzielni, jeżeli spółdzielnia jako całość, jako „suma odpowiedzialności członków“ zabezpiecza jego wierzytelność w niezmniejszonym stopniu.

W wyniku powyższych rozważań pozostaje jedynie zgodne z duchem ustawy o spółdzielniach stwierdzenie, że nie „członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni zadeklarowanymi udziałami“, lecz spółdzielnia odpowiada za swoje zobowiązania w zakresie zadeklarowanych udziałów, uchwalonych dopłat i ustanowionej statutem odpowiedzialności swoich członków.

SPÓŁDZIELNIE SPOŻYWCÓW

Zarządzenie dewizowe, dotyczące ruchu ogrodniczego

Zarządzenie powyższe zawarte w Dzienniku Rozporządzeń GG. z dnia 28 września 1942 Nr. 80 stanowi, że w ruchu podróżniczym między GG. a komisariatami Ostland i Ukrainą dozwolone jest zabranie ze sobą w obydwu kierunkach bez zezwolenia dewizowego miesięcznej kwoty 500,— marek niemieckich w asygnatach kredytowych kas Rzeszy Niemieckiej tym osobom, które posiadają ważną przepustkę, upoważniającą do przekroczenia granicy. Na podstawie tej przepustki mogą podróżni nabywać w Oddziałach Banku Emisyjnego powyższe asygnaty do wysokości 500,— marek niemieckich.

W ruchu podróżniczym między Rzeszą a komisariatami Ostland i Ukrainą jako też odwrotnie dozwolony jest przewóz przez GG. kwoty 500,— marek niemieckich w powyższych asygnatach kredytowych osobom, które posiadają przepustkę ważną dla wyżej powołanych komisariatów.

Zarządzenie to weszło w życie z dniem 26 września 1942.

Rodzaje cen detalicznych

Przepisy dotyczące regulacji cen rozrzucone są w stosunkowo dużej ilości rozporządzeń zamieszczonych w dziennikach urzędowych, a ponadto także w prasie codziennej. Stąd często zdarza się, że zakłady sprzedaży detalicznej z trudem obejmują wszystkie normy, tak że często powstają niejasności. Ażeby uniknąć w poszczególnych wypadkach tych niejasności i nieorientowania się w systemie kalkulacji cen rozmaitych towarów, konieczną jest rzeczą przede wszystkim dokładne czytanie wszystkich bieżąco wychodzących postanowień. W czasopiśmie naszym podajemy stale w dziale obwieszczeń urzędowych najważniejsze postanowienia odnoszące się do regulacji cen dla obszaru całego Generalnego Gubernatorstwa. Trudno nam natomiast uwzględniać specjalne normy wydane dla poszczególnych dystryktów.

Z dotychczasowych postanowień w dziedzinie regulacji cen można wyszczególnić najważniejsze linie wytyczne.

Pod względem kształtowania się cen w handlu detalicznym można odróżnić 3 grupy:

1. towary o cenach maksymalnych i stałych;

2. towary lub grupy towarów (branże), dla których istnieją specjalne przepisy kalkulacji cen;

3. towary, co do których nie zostały wydane żadne specjalne przepisy i których cenę należy kalkulować wmyśl § 2 rozporządzenia o kształtowaniu cen w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 12 kwietnia 1940 r.

Ceny maksymalne i stałe

Ceny maksymalne są to takie ceny, które nie mogą być przekraczane wzwyż a które jednakże mogą być ustalone niżej. Obowiązują one przede wszystkim w stosunku do najważniejszych środków żywnościowych. Cenami maksymalnymi są dalej ceny wyznaczone przez starostów powiatowych względnie miejskich za jagody, warzywa i owoce. W tej kategorii trudno o nieporozumienie, gdyż odchylenia od cen maksymalnych dopuszczalne są tylko w rzadkich wypadkach i wtedy są podawane wyraźnie do wiadomości.

Cenami stałymi nazywamy takie ceny, których nie wolno przekraczać ani w dół ani w górę. Występują one w szczególności przy takich artykułach jak towary monopolowe, zboże i ich przetwory itp.

Ceny specjalnie uregulowane

Z rozlicznych przepisów, które regulują sposób kształtowania cen towarów specjalnych w handlu detalicznym, przytaczamy przykładowo:

Zarządzenie o kształtowaniu cen za towary włókiennicze i towary krótkie z dnia 15 kwietnia 1942 r., pierwsze zarządzenie o uregulowaniu rozpiętości zarobków handlowych w obrocie wyrobami z żelaza i innych metali z dnia 12 lutego 1941 r., pierwsze zarządzenie o uregulowaniu obrotu handlowego artykułami gospodarstwa domowego ze szkła, ceramiki i porcelany z dnia 28 stycznia 1942 r., rozporządzenie o ograniczeniu rozpiętości zysków handlowych w handlu detalicznym obuwiem w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 28 maja 1940 r. oraz cały szereg zarządzeń Kierowników Urzędów Kontroli Cen przy Gubernatorach poszczególnych Okręgów.

Wszystkie zarządzenia tego rodzaju zawierają tabele z podaniem dopuszczalnego procentowego zysku brutto, który można doliczać do ceny fakturowej względnie do tak zwanej ceny zasadniczej wstępnej (Einstandspreis). To ostatnie wyrażenie obejmuje obok ceny fakturowej jeszcze pewne grupy kosztów powstających przy zakupie towarów.

Jako podstawa do obliczania stawki procentowej dopuszczalnego zysku brutto służy zawsze cena fakturowa względnie w odnośnym zarządzeniu zdefiniowana cena zasadnicza (cena kosztów własnych). Tak w Generalnym Gubernatorstwie jak i w Rzeszy nie oblicza się zysku od ceny sprzedażnej. Należy na to zwracać szczególną uwagę ponieważ wielu kupców miesza ze sobą te dwie możliwe metody obliczania zysku i prowadzi na ten temat bezcelowe dyskusje z organami kontrolnymi, powołując się na to, że urzędy skarbowe stosują odmienną metodę dla obliczania przeciętnych norm dochodu do podatku dochodowego. Pamiętać należy, że jeżeli w jakimś zarządzeniu dopuszczalny zysk brutto określony jest np. na 25 % od sumy fakturowej, to należy towar ten przy sumie fakturowej 10,— zł. sprzedawać w cenie 12 zł. 50 gr. a w żadnym wypadku w cenie 13 zł. 33 gr. (tzn. 25 % od ceny sprzedaży). Specjalną uwagę należy zwracać na to, jakie towary obejmuje dane zarządzenie. O ile zarządzenie dotyczy całej branży, a dane artykuły nie są wyraźnie wymienione w tabeli dopuszczalnych zysków, trzeba stwierdzić, czy poszczególne artykuły nie podpadają pod wprowadzoną w zarządzeniu klauzulę generalną (np. „wszystkie towary podobnego rodzaju"). Jeżeli takiej klauzuli nie ma, to należy kalkulację przeprowadzać analogicznie do najbardziej podobnych artykułów wymienionych w tabeli.

Towary bez uregulowanych cen

Jeżeli jakieś towary lub branża w Generalnym Gubernatorstwie dotychczas nie zostały objęte regulacją cen, nie wynika z tego bynajmniej, że ceny sprzedaży mogą być wyznaczone w sposób dowolny. Przeciwnie obowiązuje zasada, iż ważne są ceny, które istniały na dany towar bezpośrednio przed wojną, tzn. w dniu 31 sierpnia

1939 r. Podwyższenie tych cen jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy:

a) cena zakupu wzrosła,

b) nastąpiły inne nie dające się uniknąć a dające się udowodnić podwyższenia kosztów, które mogą być wyrównane jedynie przez podwyższenie zysku kupca.

Ustawodawca nie miał tu intencji pozbawienia kupca zysku. Przyzwoity zysk jest dopuszczalny w każdym razie, kupiec jednak winien w tym wypadku uzyskać zezwolenie na cenę. W razie wątpliwości należy w tych wypadkach zwracać się o informacje do okręgowych Izb Gospodarczych.

Jeżeli idzie o cenę zakupu towaru, kupujący nie może się bez zastrzeżeń zgadzać na cenę zakupu dowolnie podwyższoną w stosunku do ceny przedwojennej, nawet gdy sprzedający zgadza się na wystawienie faktury, gdyż odpowiedzialność za różnicę pomiędzy ewentualnymi podwyższonymi cenami a ceną przedwojenną obciąża nie tylko sprzedającego i wystawiającego fakturę, lecz także kupującego, tj. przyjmującego fakturę. Kupiec nie jest co prawda w stanie znać obowiązujące w danej chwili normy, jednakże powinien on móc ocenić na podstawie znajomości branży, czy żądana cena hurtowa jest usprawiedliwiona, czy też należy ją uznać za zbyt wysoką. Istotnym przyczynkiem oceny jest również znajomość źródła zakupu. Jeżeli kupiec pokrywać będzie swoje zapotrzebowanie w mało sobie znanym przedsiębiorstwie handlowym lub fabrycznym, może narazić się na niebezpieczeństwo, że nawet po doliczeniu najskromniejszego zysku jeszcze będzie sprzedawał towar za drogo i zostanie pociągnięty do odpowiedzialności za zbyt drogi zakup.

Kupiec winien w swojej kalkulacji uwzględnić w rachunku swoje koszty własne sposobem praktykowanym przed wojną. Nie może on wstawiać wyższych kosztów przewozu towarów autami, dlatego że przewóz koleją natrafia na czasowe trudności a dla przewozu autami został nabyty materiał pędny w pasku. Obliczanie zysku od towarów, których ceny nie są ściśle wyznaczone, powinno się odbywać zasadniczo w ten sposób, że do usprawiedliwionych kosztów własnych doliczony zostanie zysk uzyskiwany zazwyczaj przed wojną na tym towarze, a nie przeciętny zysk dla całej branży. Kalkulację przedwojenną nie trudno będzie w przeważnej części wypadków ustalić na podstawie ksiąg handlowych lub zapisków firmowych.

Liczba towarów, których ceny nie są uregulowane, zmniejsza się coraz bardziej wskutek coraz nowych zarządzeń regulujących ceny w najrozmaitszych branżach.

Niezależnie od tego, czy dla danego towaru istnieje regulacja cen czy nie, kupiec powinien przechowywać prawidłowo wystawione dowody zakupu w ten sposób, aby można było w każdej chwili rozpoznać bez wątpliwości sposób kalkulacji ceny sprzedaży.

Dla wszystkich rodzajów towarów obowiązuje ponadto przepis wyznaczania cen na każdej sztuce wystawionego towaru oraz wystawiania cenników.

Monopol olejów mineralnych

Rozporządzenie celem uzupełnienia rozporządzenia o wprowadzeniu monopolu oleju mineralnego zawarte w Dz. R. G. G. Nr. 81 z 1 października 1942 zawiera uzupełnienie rozporządzenia o wprowadzeniu monopolu oleju mineralnego z dnia 20 stycznia 1940 Dz. R. G. G. I str. 19 i stanowi, że za olej mineralny uważa się także gaz ziemny, lub inny gaz, który jako gaz o wysokim ciśnieniu przeznaczony jest do użytkowania, jako materiał do napędu motorów (gaz pędny).

W Dzienniku Rozporządzeń G. G. Nr. 84 z dnia 10 października 1942 zawarte jest postanowienie wykonawcze do powyższego rozporządzenia, które określa gaz o wysokim ciśnieniu stanowiąc, że za taki gaz uważa się gaz ziemny, lub inny gaz, który sprężony został pod wysokim ciśnieniem w zbiornikach, wytrzymałych na ciśnienie i po odprężeniu zużyty być może, jako materiał pędny (gaz pędny) do napędu motorów.

Papier i towary papierowe

Zarządzenie Urzędu Gospodarowania Papierem i Towarami Różnego Rodzaju w GG. o papierze i towarach papierowych z dnia 27 sierpnia 1942 zawarte w Dz. R. G. G. Nr. 86 z dnia 14 października 1942 stanowi, że produkcja papieru i tektury wymaga zezwolenia Urzędu Gospodarowania Papierem. Miesięcznie wyprodukowane ilości papieru i tektury zgłosić należy bez wezwania temuż Urzędowi do dnia 10 następnego miesiąca wg rodzajów, podanych w załączniku tegoż zarządzenia.

Zbywanie papieru i tektury przez zakłady wytwórcze, przywóz i wywóz wymagają zezwolenia powyższego Urzędu.

Wytworzony papier i tekturę rozdziela się miesięcznie za pisemnym przydziałem Urzędu hurtownikom do dalszego rozdziału oraz wyznaczonym przez Urząd zapotrzebowującym.

Przedsiębiorstwa, zakłady i placówki służbowe, które otrzymują przydziały papieru i tektury, mają do dnia 10 następnego miesiąca bez wezwania złożyć w Urzędzie zestawienie miesięcznego zapasu na składzie, z uwzględnieniem przychodu i rozchodu.

Hurtownicy winni wykazany na składzie w dniu 1 lipca 1941 zapas towaru (papieru i tektury) pozostawić niezmieniony. Dostawy z tego zapasu dozwolone są jedynie za zezwoleniem Urzędu. Zarządzenie weszło w życie z dniem 15 października 1942.

Spółdzielczość w świecie

Rozwój spółdzielczości w Alzacji

Przy przejęciu Alzacji w roku 1940 przez Rzeszę Niemiecką było tam czynnych 610 spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, które jako podstawowy i jednolity typ spółdzielni stały się zaczynem nowej rozbudowy. Przez połączenia i reorganizacje spółdzielni średnich uzyskano szereg instytucji spółdzielczych o szerszym zasięgu terenowym. Obecnie w Alzacji jest 823 spółdzielni, w tym 671 spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych.

Spółdzielniom alzackim przekazano przeprowadzenie bardzo ważnych zadań w dziedzinie wyżywienia. Zadanie to polegało na dostarczaniu członkom ważnych pomocy gospodarczych, jak nawozy sztuczne, zboże siewne i nasiona, środki do zwalczania szkodników oraz pasze. W dziedzinie uporządkowania rynku i jego reglamentacji

spółdzielnie alzackie, podobnie jak spółdzielnie Generalnego Gubernatorstwa, zostały zaopatrzone w szczególnie szerokie pełnomocnictwa i funkcje przy skupie i skontyngentowaniu płodów rolnych. Również skup mleka i przetwórczość mleczna została bez reszty zorganizowana poprzez spółdzielnie mleczarskie. Przy pomocy spółdzielni kredytowych zostały założone w średnich miastach dalsze spółdzielnie mleczarskie. Przy kontyngentowym skupie innych płodów, przede wszystkim zboża, chmielu, a w okolicach o specjalnie rolniczym charakterze również i szparagów i wczesnych ziemniaków czynne były instytucje spółdzielcze. Na niektórych terenach reglamentacja bydła rzeźnego oddana została nowoutworzonym spółdzielniom i przetwórczość mleczna zostały bez reszty zorganizowane pożyczkowe znowu starały się o rozszerzenie systemu w miastach powiatowych. Spółdzielnie oszczędnościowo-obrotu bezgotówkowego pomiędzy swoimi członkami i klientami, dążąc do całkowitego opanowania interesów pieniężnych, a ponadto o rozpowszechnienie akcji oszczędności drobnych. Nie poprzestając na działalności kredytowej spółdzielnie te przyczyniły się do dzieła rozbudowy przez finansowanie względnie zakładanie i uruchomianie we własnym zakresie maszyn rolniczych, zespołów do parowania ziemniaków, pralni spółdzielczych itp. DGZ.

*

Spółdzielczość w Serbii

Z ogłoszonego niedawno temu sprawozdania z działalności Związku Głównego Serbskich Spółdzielni Rolniczych wynika, że pod koniec roku 1940 do Związku tego należało ogółem 3689 spółdzielni, w tym 1894 spółdzielni spożywców, 1039 spółdzielni kredytowych oraz 355 spółdzielni hodowli bydła.

Hodowli bydła poświęca się szczególną uwagę w Banacie, gdzie rozdzielono we wszystkich gminach znaczną ilość sztuk zarodowych bydła rasowego. Spowodowano także wydanie zarządzenia, że każdy rolnik musi obowiązkowo utrzymywać odpowiednią do swego stanu posiadania ziemi ilość bydła.

W Wielkim Beczkerku założono spółdzielczą centralę mleczarską, która posiada we wszystkich większych miejscowościach oddziały i zbiornice. Rolnicy zobowiązani są do dostarczania 75 % produkowanego mleka do spółdzielni względnie do jej oddziałów.

*

Spółdzielczość chorwacka

Według sprawozdania dziennika Südostecho z dnia 11 września 1942 r. w Chorwacji czynnych jest 3854 spółdzielni. Samych spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych naliczono przed kilkoma miesiącami 1843. Liczba spółdzielni ubezpieczeniowych na bydło wynosi 238. Liczba ta jest w stosunku do pogłowia bydła w Chorwacji — kraju o charakterze wybitnie hodowlanym — mała, należy jednak wziąć pod uwagę ogólne warunki rozwojowe, których niski stan tłumaczy wiele. Za to istnieją w Chorwacji 83 spółdzielnie, które trudnią się wyłącznie zagadnieniami uszlachetniania ras bydła i hodowli, jedna spółdzielnia hodowli koni, 26 spółdzielni pszczelarskich, 77 rybackich, 3 spółdzielnie rzeźne, 33 spółdzielnie hodowli nierogacizny, 2 spółdzielnie owczarskie i 5 spółdzielni hodowli drobiu. Poza spółdzielniami, które noszą nazwę „zadrug", istnieją i działają innego rodzaju zrzeszenia podobne do spółdzielni, różniące się jedynie tym, że do ich powstania nie potrzeba zgłoszenia do rejestru sądowego. Zrzeszenia „Udrugi" nie znają również odpowiedzialności wzajemnej, stoją one za to pod specjalnym nadzorem władz administracyjnych. „Udrug" w Chorwacji jest 134.

Niezależnie od wymienionych wyżej spółdzielni (Zadrug) i zrzeszeń (Udrug) Chorwacja posiada 3 spółdzielnie mieszane owocarsko-winiarskie, 17 spółdzielni czysto owocarskich, 42 spółdzielnie łąkarskie, 3 spółdzielnie hodowli nasion, 26 spółdzielni producentów nasion oleistych, 11 spółdzielni winiarskich i utrzymujących gospody, 11 spółdzielczych wytwórni olejków eterycznych, 14 spółdzielni zbożowych, 32 spółdzielnie wyłącznie zrzeszających hodowców winogron, 3 spółdzielnie producentów i przetwórców konopi, 3 spółdzielnie hodowców rozmarynu oraz po jednej spółdzielni warzywniczej i tytoniowej. W końcu wspomnieć należy 17 spółdzielni mieszanych, trudniących

się warzywnictwem oraz specjalnie hodowlą fig. Ogółem naliczono więc powyższych spółdzielni 184. W oczy bije szczególnie wielka liczba spółdzielni winiarskich.

Spośród innych liczniejszych grup spółdzielni wymienić należy 75 spółdzielni gospodarczych oraz 64 mleczarni spółdzielczych.

Rolnicy chorwaccy założyli ponadto 11 spółdzielni elektryfikacyjnych, 20 świetlic spółdzielczych, 26 spółdzielni przemysłu chałupniczego oraz 17 spółdzielni budowlanych. Do tego dochodzi 7 spółdzielni przemysłu drzewnego, 9 spółdzielni drukarskich, 11 spółdzielni ubezpieczeń wzajemnych oraz 4 spółdzielnie zapomogowe.

Wszystkie te spółdzielnie zrzeszone są w 17 rozmaitych związkach rewizyjnych, z których 11 ma siedzibę w Zagrzebiu, 3 w Serajewie, 2 w Osieku i jeden w Splicie. Poza związkami rewizyjnymi działa jeszcze 25 związków gospodarczych pod nadzorem związków rewizyjnych.

Czynniki miarodajne w Zagrzebiu są zdania, że różnorodność związków rewizyjnych oraz zrzeszeń gospodarczych w żadnym wypadku nie stanowi ułatwienia w ewentualnej akcji ujednolicenia ruchu spółdzielczego Chorwacji. Dlatego też obecnie przedsiębrane są starania w kierunku powołania do życia jednej naczelnej instytucji w państwie. Na razie utworzono komisję, która ma dokonać prac przygotowawczych. Ministerstwo rolnictwa popierało dotychczas spółdzielnie, przede wszystkim winiarskie, subwencjami pieniężnymi oraz dostawami materiałów. Dążeniem ministerstwa rolnictwa jest wysunięcie organizacji spółdzielczych w przyszłości na czoło życia gospodarczego kraju. W tym celu między innymi kształci się narybek spółdzielczy odpowiednio wyszkolony i przygotowany do zajęcia stanowisk kierowniczych. Kandydaci do pracy w spółdzielczości zostaną skierowani do szkół spółdzielczych zakładanych w Zagrzebiu, Serajewie i Dubrowniku.

*

Grecja

W Grecji utworzona została spółdzielnia tytoniowa, do której obowiązkowo muszą należeć wszystkie fabryki papierosów. Zadania spółdzielni mają charakter rozdzielczy, jeżeli idzie o surowiec, oraz obejmują skup i dalszy rozdział całej produkcji wyrobów tytoniowych.

*

Niemieckie spółdzielnie w Rumunii

Do Krajowego Związku Spółdzielni Niemieckich w Rumunii należy 188 spółdzielni rolniczych, w tym 179 spółdzielni rolniczo-handlowych zbytu i zakupu, a ponadto 209 spółdzielni rolniczo-kredytowych. Do tego dochodzą 23 spółdzielnie kredytowe posiadające oddziały handlowe.

Obwieszczenia Urzędowe

Grupa Główna Wyżywienia i Rolnictwa

Z dniem 15 października 1942 r. wchodzi w życie rozporządzenie Generalnego Gubernatora o organizacji Grupy Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa. Z rozporządzenia powyższego podajemy najważniejsze postanowienia:

Podział

Grupa Główna Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej i Grupy Główne Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbach Okręgowych dzielą się na grupy:

gospodarka rolna,
gospodarka wyżywienia oraz
technika robót rolnych.

Grupa gospodarka rolna w Grupie Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej dzieli się na Związki Główne:

uprawa roli,
hodowla roślin,
hodowla zwierząt,
ogrodownictwo oraz
rybołówstwo.

Utworzenie związków następuje przez ogłoszenie zarządzenia w Dzienniku Urzędowym dla Generalnego Gubernatorstwa.

Grupa gospodarka wyżywienia w Grupie Głównej Gospodarka Wyżywienia i Rolnictwo w Izbie Centralnej dzieli się na związki główne:

gospodarka zbożem i paszą,
gospodarka ziemniaczana,
gospodarka ogrodnicza,
gospodarka cukrem i słodyczami.
gospodarka bydłem,
gospodarka jajami i drobiem,
gospodarka rybna,
gospodarka mlekiem i tłuszczem,
gospodarka browarna,
gospodarka artykułami spożywczymi,
rolnicze produkty uboczne,
zakłady gospodnie i restauracyjne.

Taki sam jest podział w Izbach Okręgowych.

Grupa technika robót rolnych w Grupie Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej i grupa technika robót rolnych w Grupie Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbach Okręgowych obejmują wszystkie istniejące i mające być jeszcze utworzone instytucje samorządu, które służą popieraniu i dalszemu kształceniu osób, czynnych w rolnictwie.

Grupa technika robót rolnych w Grupie Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej jest w szczególności placówką, utrzymującą łączność z zawodowymi organizacjami rolnictwa w Grupie Głównej Praca.

Członkostwo

Wszystkie zakłady, przedsiębiorstwa i przedsiębiorcy (osoby fizyczne i prawne łącznie z zakładami publiczno-prawnymi) gospodarki wyżywienia i rolnictwa (§ 1 rozporządzenia o gospodarce wyżywienia i rolnictwie w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 23 listopada 1939 r. — Dz. Rozp. GG. str. 63, § 2 drugiego rozporządzenia w celu uzupełnienia rozporządzenia z dnia 23 listopada 1939 r. o gospodarce wyżywienia i rolnictwie w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 24 listopada 1940 r. — Dz. Rozp. GG. I str. 228) są z mocy prawa członkami Grupy Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej i w miejscowo właściwej Izbie Okręgowej.

W razie różnicy zdań co do członkostwa w Grupie Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w stosunku do innych Grup Głównych rozstrzyga Komisarz Rządu Izby Centralnej.

Przepis o członkostwie Grupy Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa nie uwzględnia § 4 rozporządzenia o gospodarce wyżywienia i rolnictwie w Generalnym Gubernatorstwie, który poddaje spółdzielnie i inne organizacje rolniczo-gospodarcze o charakterze publiczno-prawnym nadzorowi i dyspozycji Kierownika Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa w Zarządzie Generalnego Gubernatorstwa. Z tego wynikałoby, że spółdzielnie i ich organizacje nie są objęte organizacją Grupy Głównej Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa. Należy tu jednak oczekiwać dalszych szczegółowych zarządzeń.

Zadania Grupy Głównej

Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa

Grupa Główna Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej i jej pododdziały winny udzielać członkom fachowych rad według instrukcji Głównego Wydziału Wyżywienia i Rolnictwa i podległych mu placówek służbowych opiekować się nimi i powoływać do współpracy przy realizowaniu celów Rządu Generalnego Gubernatorstwa.

Grupa Główna Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbie Centralnej jest dla zakresu gospodarki wyżywienia i rolnictwa wyłącznym przedstawicielstwem wszystkich zakładów, przedsiębiorców i przedsiębiorstw gospodarki wyżywienia i rolnictwa w Generalnym Gubernatorstwie.

Grupa Główna Gospodarki Wyżywienia i Rolnictwa w Izbach Okręgowych przejmują w dziedzinie gospodarki wyżywienia zadania i upoważnienia izb przemysłowo-handlowych jako też izb rzemieślniczych.

Zmiany kompetencyjne w administracji

W dziedzinie administracji i gospodarki państwowej Generalnego Gubernatorstwa zaznaczyła się ostatnio tendencja decentralizacyjna. Tendencja ta wystąpiła w dwóch rozporządzeniach z dnia 14 września:

1. o odciążenie urzędów gospodarowania w Generalnym Gubernatorstwie,
2. o uproszczeniu administracji Generalnego Gubernatorstwa w dziedzinie administracji wewnętrznej (Dz. Urzęd. GG. Nr. 80 str. 545 i 547).

Oba rozporządzenia weszły w życie z dniem 1 października 1942 r. Podajemy treść najważniejszych przepisów gospodarczych.

Urzędy gospodarowania w Generalnym Gubernatorstwie mogą za zgodą Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Gospodarki) przenosić swoje zadania i uprawnienia częściowo na Gubernatorów Okręgów lub starostów powiatowych (starostów miejskich). Jeżeli nie mają być przeniesione jedynie określone poszczególne zadania i uprawnienia, to przeniesienie winno nastąpić drogą zarządzenia. Urzędy gospodarowania w Generalnym Gubernatorstwie posiadają, w granicach wydanych przez nich stosownie do rozporządzeń i zarządzeń, bezpośrednio prawo nadzoru i udzielania instrukcji w stosunku do Gubernatorów Okręgów lub starostów powiatowych (starostów miejskich).

Urzędy gospodarowania w Generalnym Gubernatorstwie mogą za zgodą Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Gospodarki) przenosić drogą zarządzenia uprawnienie do wydawania orzeczeń karnych i konfiskacyjnych na Gubernatorów Okręgów lub starostów powiatowych (starostów miejskich).

W tym wypadku stosuje się przepisy karne z tym, że:

1. Zażalenie na orzeczenie karne i konfiskacyjne wnieść należy do tej placówki, która wydała orzeczenie karne i konfiskacyjne. Może ona zażalenie uwzględnić. W razie nieuwzględnienia go, zażalenie na orzeczenie karne i konfiskacyjne starosty powiatowego (starosty miejskiego) przedłożyć należy do rozstrzygnięcia Gubernatorowi Okręgu, zażalenie na orzeczenie karne i konfiskacyjne Gubernatora Okręgu Rządowi Generalnego Gubernatorstwa (Głównemu Wydziałowi Gospodarki).

2. Jeżeli ukaranie w postępowaniu karno-administracyjnym wydaje się niewystarczające, to ta placówka, która by miała wydać orzeczenie karne i konfiskacyjne, odstępuje sprawę niemieckiej władzy oskarżającej. O odstąpieniu sprawy należy zawiadomić Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Gospodarki).

Cofnięcie przeniesionych zadań i uprawnień przez urzędy gospodarowania w Generalnym Gubernatorstwie wymaga zgody Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Gospodarki).

Burmistrza i jego zastępcę powołuje w gminach niewydzielonych z powiatu do 20 000 mieszkańców starosta powiatowy, w gminach niewydzielonych z powiatu ponad 20 000 mieszkańców Gubernator Okręgu, w gminach wydzielonych z powiatu Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych).

Zaciąganie pożyczek (pożyczki, pożyczki na kwit dłużny, inne kredyty z wyjątkiem kredytów kasowych) oraz przejęcie poręki przez gminy i związki gmin wymaga zezwolenia. Właściwym do udzielania zezwolenia jest przy pożyczkach i porękach do wysokości 20 000 złotych Gubernator Okręgu, przy wyższych kwotach Rząd Generalnego Gubernatorstwa (Główny Wydział Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Głównym Wydziałem Finansów). Granice wartości obowiązują dla całej pożyczki, która ma zostać zaciągnięta dla jednego celu.

Urzędnika stanu cywilnego ustanawia Gubernator Okręgu.

Paragraf 7 rozporządzenia o stowarzyszeniach w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 23 lipca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 225) uzupełnia się następującym ustępem 3:

Zarząd i zużytkowanie skonfiskowanego według § 5 ust. 1 majątku podlega, o ile chodzi o gotówkę i rzeczy ruchome o ogólnej wartości nie wyższej od 5000 złotych, staroście powiatowemu (staroście miejskiemu).

Oszczędność papieru

Możliwości zaopatrywania i uzupełniania zapasów papieru są obecnie coraz bardziej ograniczone. Produkcji papieru nie można powiększyć a z drugiej strony zapotrzebowanie papieru przez prasę nie może ulec dalszym ograniczeniom. Z tych względów Grupa Główna Gospodarki Przemysłowej i ruchu wzywa wszystkie czynniki gospodarcze do zastosowania jak najdalej idącej oszczędności w używaniu papieru i to drogą wydania następujących zarządzeń:

1. Pisać należy bez podwójnych odstępów.
2. W miejsce formatu papieru DIN A 4 (210 mm×297 mm) należy używać o ile to tylko możliwe formatu DIN A 5 (148 mm×210 mm).
3. Należy pisać również na drugiej stronie papieru listowego.
4. Przy drukowaniu nowych papierów listowych (arkuszy firmowych) należy oszczędzać miejsca na nagłówki.

Ponadto należy przedsięwziąć wszystkie inne środki zmierzające do ograniczenia zużycia papieru w korespondencji, księgowości i ekspedycji.

Podatek przemysłowy w Okręgu Galicji

Zarządzenie Głównego Wydziału Finansów reguluje wymiar i płatność podatku przemysłowego w Okręgu Galicji za lata obrachunkowe 1942 i 1942/43.

Przy przemysłowych zakładach powierniczych w Okręgu Galicji, które w dniu 10 marca 1942 r. pozostawały w administracji powierniczej Rządu Generalnego Gubernatorstwa (Głównego Wydziału Gospodarki), za podstawę wymiaru podatku przemysłowego za rok 1942 przyjmuje się odmiennie od § 8 ust. 2 rozp. z pod. przem. zysk z przedsiębiorstwa, osiągnięty przez płatnika według wymiaru podatku dochodowego w czasokresie wymiarowym 1942. Jeżeli czasokres miarodajny dla ustalania zysku z przedsiębiorstwa, obejmuje mniej aniżeli dwanaście miesięcy, wówczas zysk z przedsiębiorstwa należy przeliczyć na zysk roczny.

To samo dotyczy wszystkich pozostałych przedsiębiorstw w Okręgu Galicji, którym z szczególnych powodów (np. z powodu roku gospodarczego odmiennego od roku kalendarzowego) nie wymierzono podatku dochodowego za czasokres wymiarowy 1941.

Aż do zawiadomienia o wymiarach podatku przemysłowego za rok obrachunkowy 1942 i 1943 winien płatnik uiścić przedpłaty, a mianowicie:

za rok obrachunkowy 1942
  w dniu 15 maja, 15 sierpnia, 15 listopada 1942 r. i 15 lutego 1943 r.,

za rok obrachunkowy 1943
  w dniu 15 maja, 15 sierpnia, 15 listopada 1943 r. i 15 lutego 1944 r.

Przedpłaty wynoszą połowę przedpłat podatku obrotowego, które mają być uiszczone za poprzedni kwartał kalendarzowy. Płatnikom, o obrotach przeważnie wolnych od podatku, winien urząd skarbowy ustalić przedpłaty według przypadającego przypuszczalnie podatku przemysłowego.

Nie pobiera się przedpłat, jeżeli płatnik uprawdopodobni, że w miarodajnym czasokresie wymiarowym przypuszczalnie nie osiągnie zysku z przedsiębiorstwa.

Dopuszczenie pojazdów mechanicznych

Ogłoszone w Dzienniku Rozporządzeń GG. Nr 85 z dnia 13 października 1942 r. rozporządzenie o dopuszczeniu pojazdów do ruchu drogowego obejmuje cały ruch drogowy pojazdami mechanicznymi. Zawiera ono łącznie

z rozporządzeniem o dopuszczeniu osób do ruchu drogowego z dnia 20 grudnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 379) i rozporządzeniem o zachowanie się w ruchu drogowym z dnia 17 maja 1941 r. (Dz. Rozp. GG. str. 349) wyłączne uregulowanie zachowania się w ruchu drogowym i dopuszczenia do ruchu drogowego osób i pojazdów.

Rozporządzenie z dnia 13 października obejmuje przepisy:

w dziedzinie dopuszczenia pojazdów w ogólności: o zasadniczej regule dopuszczenia i o ograniczeniu lub odebraniu dopuszczenia. W dziedzinie postępowania dotyczącego dopuszczenia pojazdów mechanicznych i ich wozów przyczepnych o obowiązku uzyskania dopuszczenia, wniosku na udzielenie zezwolenia na dopuszczenie do ruchu, dowodu tożsamości pojazdu mechanicznego i wozu przyczepnego, udzieleniu i ważności zezwolenia na dopuszczenie do ruchu, ważności zezwolenia na dopuszczenie do ruchu dla pojazdów mechanicznych i ich wozów przyczepnych, udzielonego w Rzeszy Niemieckiej, dowodu tożsamości pojazdu mechanicznego i wozu przyczepnego, zezwoleniu na dopuszczenie do ruchu dla części pojazdu, ważności udzielonego w Rzeszy Niemieckiej zezwolenia na dopuszczenie do ruchu dla części pojazdu, przydzieleniu urzędowych znaków rejestracyjnych dla pojazdów mechanicznych i znaków dopuszczenia dla wozów przyczepnych, wystawieniu dowodu rejestracyjnego pojazdu mechanicznego i wozu przyczepnego, załatwieniu spraw, dotyczących dowodów tożsamości pojazdu mechanicznego i wozu przyczpnego przez starostę powiatowego (starostę miejskiego), — urzędzie ruchu drogowego, prowadzeniu kartoteki, obowiązkach właścicieli i posiadaczy zgłaszania pojazdów mechanicznych lub wozów przyczepnych, jeździe w celu badania, jeździe próbnej i translokacyjnej, nadzorze nad pojazdami mechanicznymi i wozami przyczepnymi, dowodzie ubezpieczenia, obowiązku doniesienia do zakładu ubezpieczeń i braku ochrony ubezpieczeniowej;

w dziedzinie ogólnych przepisów dotyczących budowy i ruchu pojazdów: o właściwości pojazdów, oznaczeniu pojazdów, mechaniźmie kierowniczym i zaprzęgu, hamulcach, obrysie i wymiarach pojazdów, ciśnieniu osi i ogólnym ciężarze, rozstawie osi, rodzaju obręczy, sygnałach dźwiękowych przy pojazdach, lustrze wstecznym, oświetleniu i świetle tylnym i szkiełkach odblaskowych;

w dziedzinie specjalnych przepisów budowy i ruchu dla pojazdów mechanicznych, wozów przyczepnych pojazdów mechanicznych i rowerów: o przepisach dotyczących budowy i ruchu pojazdów mechanicznych, oświetleniu przy rowerach, światłach tylnych, szkiełkach odblaskowych przy pedałach u rowerów i hamulcach przy rowerach;

w dziedzinie postanowień końcowych: o właściwości, zakresie mocy obowiązującej, wyjątkach, postanowieniach karnych, upoważnieniu, wejściu w życie i postanowieniach przejściowych.

W tym samym Dzienniku Rozporządzeń znajduje się zarządzenie o dalszym używaniu pojazdów mechanicznych.

Zajmowanie nieruchomości przez Kolej

Na rzecz zamierzeń budowlanych Kolei Wschodniej, które Pełnomocnik terytorialny Generalnego Pełnomocnika dla uregulowania gospodarki budowlanej w Generalnym Gubernatorstwie określi jako pilne, Generalna Dyrekcja Kolei Wschodniej i obwodowe Dyrekcje Kolei Wschodniej mogą korzystać z nieruchomości, potrzebnych dla prac wstępnych lub dla natychmiastowego rozpoczęcia budowy lub objąć je w posiadanie.

Generalna Dyrekcja Kolei Wschodniej lub obwodowa dyrekcja Kolei Wschodniej winny zawiadomić właścicieli lub posiadaczy o zamiarze korzystania lub objęcia w posiadanie przez doręczenie dokumentu lub publiczne wywieszenie w gminie zajętej nieruchomości i wezwać ich do opróżnienia. Przy nieruchomościach niemieckich właścicieli, zabudowanych budynkami mieszkalnymi, musi upłynąć między doręczeniem lub wywieszeniem a objęciem w posiadanie okres jednego miesiąca, przy innych nieruchomościach okres dziesięciu dni.

O ile stan nieruchomości posiada znaczenie dla późniejszego ustalenia wartości i wymiaru odszkodowania, należy stwierdzić go na piśmie przy objęciu w posiadanie, a w razie potrzeby wezwać biegłego.

Pilne zamierzenia budowlane Kolei Wschodniej mogą być wykonane bez względu na postępowanie dotyczące ustalenia planu i wydania opinii (§ 23 kolejowej ustawy Rzeszy z dnia 4 lipca 1939 r. Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 1200 w połączeniu z § 18 pierwszego postanowienia wykonawczego do rozporządzenia z dnia 9 listopada 1939 r. o administracji kolejnictwa w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 23 kwietnia 1940 r. Dz. Rozp. GG. II str. 251) oraz bez względu na postępowanie wywłaszczeniowe.

Jeżeli, budowy, które wykonuje się jako pilne zamierzenia budowlane zależne są od ustawowych postanowień lub ustalonych planów albo od planów które mają być jeszcze ustalone, to Kolej Wschodnia jest obowiązana usunąć te budowy po ukończeniu wojny i przywrócić stan poprzedni albo zmienić je z uwzględnieniem ustawowych postanowień i ustalenia planu.

Rozporządzenie Generalnego Gubernatora o powyższej treści weszło w życie z dniem 1 października 1942 r.

Traci ono moc obowiązującą z upływem dnia 31 grudnia 1943 r. o ile nie przedłuży się okresu ważności.

Metale i wyroby metalowe

Spółdzielnie, zainteresowane w ogłoszonych w Nr. 87 Dzienniku Rozporządzeń z dnia 17 października b. r. zarządzeniach kierownika Urzędu Gospodarowania Metalami w Generalnym Gubernatorstwie, znajdą przepisy o klasach metali, grupach materiałów, rodzajach zapotrzebowania, grupach konsumentów, obowiązku uzyskania kart nabywczych, postępowaniu przy składaniu podań o karty nabywcze i przy udzielaniu zezwoleń oraz postępowaniu z kartami dowodowymi na metale i wyroby metalowe, wyjątkach od obowiązku nabywania karty nabywczej, obowiązku uzyskania karty konsumcyjnej i wyjątkach, obliczaniach zużycia, rozrachunkowym obrocie metalami z Rzeszą oraz trzymaniu na składzie metali i wyrobów metalowych.

Skład metali

Osobom i zakładom, które wyrabiają, obrabiają i przerabiają metale i wyroby metalowe, nie wolno trzymać na składzie więcej oraz żadnych innych metali i wyrobów metalowych, jak tylko te, których potrzebują bezwarunkowo każdorazowo według planu wykonania dla prawidłowego i terminowego wykonania udzielonych im zamówień.

Odnosi się to również odpowiednio do osób i zakładów, prowadzących handel metalami i wyrobami metalowymi, ponadto do unieruchomionych zakładów rodzaju wyżej wymienionego.

Osoby i zakłady wymienione wyżej winny zgłosić na piśmie każdorazowo z początkiem kwartału kalendarzowego Urzędowi Gospodarowania Metalami w Generalnym Gubernatorstwie zapasy metali i wyrobów metalowych, przekraczające ilość dozwoloną do utrzymania na składzie i zużytkować według instrukcyj.

Dniem terminowym do zgłoszenia jest każdorazowo pierwszy dzień kwartału kalendarzowego. Zgłoszenie musi wpłynąć najpóźniej w 20 dniu po dniu terminowym.

Prowadzenie ksiąg składowych dla metali

Osoby i zakłady, które trzymają na składzie metale, winny prowadzić osobne księgi składowe dla metali i w obrębie każdej klasy metali dla każdej grupy mate-

riałów założyć odrębne arkusze księgi składowej. Księgi składowe należy prowadzić bieżąco przez dokonywanie dziennych wpisów. Z ksiąg składowych musi być każdocześnie widoczne i możliwe do skontrolowania, że przepisy o gospodarowaniu metalami są przestrzegane.

Na każdym arkuszu księgi składowej należy podać w oddzielnych rubrykach:

1. datę,
2. zapas
3. przychody z obcych składów i zakładów,
4. rozchody do obcych składów i zakładów,
5. przychody z własnego zakładu,
6. rozchody z własnego zakładu,
7. do p. 3 i 4 oznaczenie dostawcy lub odbiorcy jako też podanie numeru i daty zezwolenia na nabycie,
8. do p. 5 i 6 oznaczenie dostawiającej lub odbierającej części zakładu oraz podanie numeru i daty zezwolenia na zużycie.

Poszczególne arkusze księgi składowej należy zamykać miesięcznie w ten sposób, że w każdej poszczególnej rubryce przychodów i rozchodów zlicza się wpisy.

Odrębne arkusze księgi składowej należy założyć

1. dla obcych zapasów we własnym posiadaniu, przy dokładnym określeniu osoby każdocześnie uprawnionej do rozporządzenia,
2. dla własnych zapasów w obcym posiadaniu przy dokładnym określeniu każdocześnie utrzymującego skład.

Również takie przychody i rozchody, które bezpośrednio wpływają do zakładu lub opuszczają bezpośrednio zakład, bez rzeczywistego zetknięcia się ze składem, należy wciągnąć do księgi składowej.

Przychody tego rodzaju należy wpisać zarówno do rubryki przychodów z obcych składów i zakładów, jako też do rubryki rozchodów do własnego zakładu, rozchody tego rodzaju zarówno do rubryki przychodów z własnego zakładu, jak również do rubryki rozchodów do obcych składów i zakładów.

Wyjęte z pod zobowiązania do prowadzenia ksiąg składowych są te osoby i zakłady, które nie prowadzą handlu metalami zawodowo, o ile ich zapasy surowca, półmateriału i materiału odpadkowego nie przekraczają granic konsumcji detalicznej. Zwolnienie od prowadzenia ksiąg składowych odpada ostatecznie, jeżeli zapasy choćby tylko w jednej klasie metali przekraczają granice konsumcji detalicznej.

Przepisy o prowadzeniu ksiąg składowych nie odnoszą się do wyrobów metalowych.

Zgłoszenia zapasów metali

Osoby i zakłady, które trzymają na składzie metale, winny znajdujące się w ich posiadaniu zapasy metali zgłaszać co miesiąc Urzędowi Gospodarowania Metalami w Generalnym Gubernatorstwie, używając urzędowych formularzy, które można u niego nabyć. Dniem terminowym do zgłoszenia jest każdorazowo ostatni dzień miesiąca. Zgłoszenie musi wpłynąć najpóźniej 20 dnia po dniu terminowym do Urzędu Gospodarowania Metalami w Generalnym Gubernatorstwie.

Wyłączone z pod zobowiązania do zgłoszenia zapasów są:

1. osoby i zakłady, które nie prowadzą handlu metalami zawodowo, o ile ich zapasy surowca, półmateriału i materiału odpadkowego nie przekraczają granicy dziesięciu kilogramów każdej klasy metali i grupy materiałów,

2. konsumenci detaliści, o ile ich zapasy surowca, półmateriału i materiału odpadkowego nie przekraczają granic konsumcji detalicznej.

Zwolnienie od zgłoszenia zapasu odpada ostatecznie, o ile zapasy choćby tylko w jednej klasie metali przekraczają podaną granicę.

Powyższe nie odnosi się do wyrobów metalowych.

Ceny za gęsinę

Zarządzeniem Urzędu dla kształtowania Cen w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa z dnia 15 września 1942 wprowadzono maksymalne ceny za wypatroszone gęsi i części gęsi.

Za oddanie wypatroszonych gęsi i części gęsi konsumentom i rozdzielcom detalistom ustala się ceny maksymalne.

Maksymalna cena konsumpcyjna za każdy kilogram wynosi:

1. za wypatroszone gęsi	4,40 zł
2. za świeżą pierś z kośćmi	6,80 zł
3. za wędzoną pierś bez kości . . .	14,— zł
4. za pełne udka z zadem (kuprem)	5,40 zł
5. za pojedyncze udka	6,— zł
6. za plasterki	4,20
7. za podroby gęsie	2,20 zł
8. za wątrobę	10,60 zł
9. za czysty smalec gęsi	8,— zł
10. za gęsi smalec z 10% dodatkiem smalcu wieprzowego	7,40 złotego

Cena maksymalna za oddanie rozdzielcom detalistom/zakładom handlu detalicznego — wynosi 10 % mniej aniżeli maksymalna cena konsumpcyjna. Dostawa rozdzielcom detalistom odbywa się w stanie całkowitego wypatroszenia lub poćwiartowania franco sklep.

Za oddanie gospodom kasynom i podobnym zakładom zaopatrywania obowiązują maksymalne ceny konsumpcyjne.

Urząd dla Kształtowania Cen upoważnia do dopuszczenia lub określenia w porozumieniu z Głównym Wydziałem Wyżywienia i Rolnictwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa wyjątków z uwagi na szczególne względy społeczno-gospodarcze.

Zarządzenie o powyższych cenach wchodzi w życie z dniem 1 października 1942 r.

Ceny maksymalne za jarzyny i owoce

Ceny maksymalne za jarzyny, owoce i ziemniaki w Okręgu Radom

Na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia o kształtowaniu cen z dnia 12 kwietnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 131) ustalił Gubernator Okręgu Radomskiego następujące ceny maksymalne za jarzyny owoce i ziemniaki w Okręgu Radom:

Ceny maksymalne za jakość A (jakość B 25 % taniej).

JARZYNY

	Cena produkc.	Cena na targ. wielkich	Cena na targ. małych (sklep wa
1. Kalafior 1 sztuka	złotych		
I sorta (ponad 180 mm) . . .	0,70	1,—	1.40
II sorta (ponad 120 mm)	0,50	0,60	0.80
III sorta (poniżej 120 mm)	0,30	0,45	0,70
2. Fasola (szparagowa i tyczkowa) (bez włókien 10% wyższa cena) 1 kg			
a) zielona	1.10	1.60	1.90
b) żółta	1.20	1.70	2.—
3. Koper, wiązka 50 g	0.20	0,30	0,40
4. Groszek cukrowy (w strączkach) 1 kg	1,10	1.50	1.80
5. Ogórki, 1 kg			
a) inspektowe na sałatę (ponad 25 cm długości)	0.60	1.—	1.30
b) na konserwy (do 25 cm dług.) .	0,50	0,80	1,30
6. Jarmuż, 1 kg	0.40	0,55	0,70

	Cena produkc.	Cena na targ. wielkich	Cena na targ. małych (sklepowa)
7. Czosnek, 1 kg	1,30	1,70	2,30
8. Brukiew, 1 kg	0,30	0,40	0,55
9. Kalarepa, bez liści 1 kg	0,35	0,55	0,80
z liśćmi, 1 sztuka	0,10	0,15	0,20
10. Dynia, 1 kg	0,30	0,45	0,60
11. Chrzan, 1 kg	1,—	1,20	1,40
12. Marchew bez naci, 1 kg	0,50	0,65	0,85
marchew żółta, 1 kg	0,40	0,55	0,65
13. Papryka, zielona, 1 sztuka	0,10	0,15	0,20
14. Pietruszka zielona wiązka 100 g.	0,20	0,30	0,40
korzeń, 1 kg	0,55	0,70	0,90
15. Grzyby, 1 kg			
a) grzyby prawdziwe	4,—	5,20	6,20
b) grzyby lesice	2,—	2,50	3,20
c) inne grzyby	1,50	2,—	2,50
16. Por, 1 kg	0,70	1,—	1,30
17. Bób, 1 kg	1,10	1,50	1,90
18. Rzodkiewka, 10 sztuk	0,15	0,25	0,30
19. Rzodkiew			
letnia, 1 wiązka 10 sztuk	0,15	0,25	0,30
biała rzodkiew, 1 kg	0,50	1,—	1,30
czarna rzodkiew, 1 kg	0,30	0,70	0,80
20. Buraki czerwone z nacią 1 szt.	0,05	0,10	0,15
bez naci, 1 kg	0,35	0,50	0,65
21. Kapusta różowa, 1 kg	0,80	1,—	1,30
22. Kapusta czerwona, 1 kg	0,60	0,80	1,—
23. Sałata, główka	0,10	0,15	0,20
24. Selery bez liści, 1 kg	1,20	1,50	1,90
z liśćmi, 1 sztuka	0,05	0,10	0,15
25. Szczypiórek, 1 wiązka 100 g	0,25	0,35	0,50
26. Szpinak, 1 kg	0,50	0,70	1,—
27. Pomidory, 1 kg	1,15	1,50	1,90
28. Kapusta biała, 1 kg	0,50	0,65	0,85
29. Kapusta włoska, 1 kg	0,55	0,70	0,90

	Cena produkc.	Cena na targ. wielkich	Cena na targ. małych (sklepowa)
30. Cebula			
a) dojrzała 1 kg	1,50	1,85	2,50
b) z nacią, 1 wiązka 10 sztuk	0,60	0,80	1,—
OWOCE			
1. Jabłka, 1 kg	złotych		
a) letnie	1,30	1,70	2,—
b) jesienne	1,60	2,—	2,30
c) przemysłowe (owoce opadłe i gospodarcze)	0,60	0,80	1,—
2. Gruszki, 1 kg			
a) letnie	1,30	1,70	2,—
b) jesienne	1,60	2,—	2,30
c) przemysłowe	0,50	0,70	0,90
3. Ożyny (ogrodowe i leśne) 1 kg	1,80	2,40	2,60
4. Maliny, 1 kg			
a) leśne	1,50	2,20	2,60
b) ogrodowe	1,80	2,50	2,90
5. Melony, 1 kg	1,50	2,—	2,50
6. Żurawina, 1 kg	1,20	2,40	2,70
7. Śliwki, 1 kg	1,80	2,10	2,50
8. Brusznice, 1 kg	1,20	2,—	2,50
9. Jagody czarne bzu, 1 kg	0,50	0,65	0,85

Ceny za ziemniaki odpowiadają cenom zarządzenia dot. cen maksymalnych za jarzyny, owoce i ziemniaki z dnia 28 września 1942 r.

Ceny sprzedaży należy rozumieć na wyraźnie czytelnych i spostrzegalnych tabliczkach z cenami na jarzyny wystawionych na sprzedaż.

Uchybienia przeciwko niniejszemu unormowaniu cen, wydanemu w porozumieniu z Wydziałem Wyżywienia i Rolnictwa, podlegają karze, stosownie do § 6 rozporządzenia o kształtowaniu cen z dnia 12 kwietnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 131).

PORADY § PRAWNE

Prawne pojęcie pracy

Tytuł XI Kodeksu Zobowiązań zajmuje się szeregiem umów o świadczenie usług. Usługami w pojęciu Kodeksu są: praca, dzieło — a więc wykonanie pewnego przedmiotu, — zlecenie i pośrednictwo. Wspólną cechą wszystkich usług jest świadczenie jednej osoby na rzecz osoby drugiej, przy czym obojętne jest, czy osoba jest jednostką fizyczną czy prawną. Lecz już tu nasuwa się wyjątek bardzo ważny, bo na osobnym miejscu z pośród wszystkich usług stawiający pracę, która jest świadczeniem wyłącznie osoby fizycznej. Jeżeli przeto chcielibyśmy dojść do definicji prawnego pojęcia „pracy“, to pierwszą cechą odróżniającą będzie świadczenie osobiste przez określoną osobę fizyczną.

Tej zasadniczej cesze nie uchybia bynajmniej przepis art. 447, Kodeksu Zobowiązań, który mówi, że „pracownik obowiązany jest pełnić pracę osobiście, jeżeli z umowy lub okoliczności nie wynika nic innego” — to znaczy, że dopuszczona jest umowa o pracę, gdzie pracownik może dać zastępcę, inaczej mówiąc, pracownik może pozbyć się swoich obowiązków wynikających ze stosunku pracy. Jego zastępcą jednak będzie również tylko osoba fizyczna, świadcząca pracę osobiście.

W rozważaniach naszych bierzemy pod uwagę jedynie jedną stronę w dwustronnej konsensualnej umowie o pracę — mianowicie pracownika. Świadczenie bowiem wzajemne pracodawcy z reguły nie jest pracą. Pracodawca za pracę daje to, co ustawa nazywa „wynagrodzeniem”. Poza tym w stosunku pracy pracodawca może być tak osobą fizyczną jak i prawną, podczas, gdy pracownik jest zawsze jednostką fizyczną. Tak samo odmiennie traktuje ustawa pracownika i pracodawcę, jeżeli chodzi o pozbycie obowiązków i praw wynikających z umowy o pracę. Jeżeli bowiem Kodeks Zobowiązań w zasadzie stoi na stanowisku niepozbywalności obowiązku pracy, stawiając za warunek pełnienia pracy przez zastępstwo osobne postanowienie umowne lub szczególne okoliczności — nie zawiera żadnej wzmianki, która by nie dopuszczała pozbycia się praw i obowiązków pracodawcy względem swoich pracowników. W motywach do projektu Kodeksu Zobowiązań uzasadnia takie uregulowanie intencją nie robienia trud-

ności w przypadkach przejścia przedsiębiorstwa razem z pracownikami w inne ręce, co dzieje się przeważnie w interesie pracowników. Nasuwa się tu myśl, że taka intencja prawa jest korzystna dla pracowników jedynie w czasach zwiększonej podaży rąk roboczych, a małej pojemności rynku pracy.

Z pierwszego zasadniczego kryterium pojęcia pracy tj. świadczenia osobistego jednostki fizycznej wynika, że stosunek pracy zawiera moment osobistego podporządkowania się pracownika pracodawcy w granicach umowy i ustaw o ochronie pracy. Mamy więc drugie z kolei kryterium prawnego pojęcia pracy, którym jest osobiste podporządkowanie się. Moment ten nie występuje w żadnym stosunku umownym o jakąkolwiek inną usługę. W umowie o dzieło nie ma zależności osobistej. Rzemieślnik, który ma wykonać ubranie, może sobie pracę swoją rozłożyć w sposób dowolny, niezależny od dyspozycji zamawiającego, byleby tylko jakość i termin wykonania odpowiadały umowie. Tak samo w umowie o zlecenie lub pośrednictwo inicjatywa w przeprowadzeniu czynności należy w zupełności do zleceniobiorcy.

Podporządkowanie się pracownika jest od dawna głównym zarzewiem sporu w układzie stosunków społecznych. Od tego, jakie formy przyjmował stosunek nie tylko gospodarczej lecz również organizacyjnej zależności pracownika od pracodawcy, zależał w decydującej mierze rozwój gospodarstwa społecznego i kultury poszczególnych społeczeństw. Dlatego też stosunek ten był przedmiotem bogatej aczkolwiek powolnej ewolucji. Stopień, a przede wszystkim charakter podporządkowania się pracownika od czasów absolutnej władzy pracodawcy zmienił się zasadniczo pod wpływem rozbudowanego w najdrobniejszych szczegółach ustawodawstwa pracy, które sprecyzowanymi o publicznym, przez państwo wykonywanym nadzorze pracy, o czasie i dniach wolnych od pracy, o ochronie młodocianych i kobiet, o bezpieczeństwie, higienie i ochronie rynku pracy, urlopach, kaucjach, umowach i zatargach zbiorowych, dążyło do odebrania stosunkowi podporządkowania się pracownika cech absolutnej uległości i podniesienia go do rzędu uznanych pozytywnych wartości społecznych.

Artykuł 441 Kodeksu Zobowiązań brzmi: „Przez umowę o pracę pracownik zobowiązuje się do pełnienia dla pracodawcy pracy za wynagrodzeniem". Poszukując dalszych składników definicji prawnego pojęcia pracy, należałoby zwrócić uwagę na zwrot „dla pracodawcy". Pracownik więc świadczy pracę dla przedsiębiorcy czyli, z gospodarczego punktu widzenia patrząc, dla celu jakiemu służy przedsiębiorstwo. W obrębie tego celu pracodawca umieszcza wynik pracy pracownika i ponosi tym samym ryzyko tego wyniku. Pracownik nie zobowiązuje się do osiągnięcia określonego wyniku, a jedynie do pełnienia umówionej pracy. Praca więc nie obejmuje, prawnie rzecz biorąc, ryzyka i odpowiedzialności za wynik, które obciążają wyłącznie drugą stronę t. j. pracodawcę.

Zarówno ten składnik prawnego pojęcia pracy (brak ryzyka), jak i składnik poprzednio wspomniany (podporządkowanie się) ulegają ciągłej ewolucji, kształtującej się na podstawach światopoglądowych i etyki społecznej, za którą ospale tylko podąża norma prawna.

Postulat zbiorowej odpowiedzialności załogi czy personelu za celowe i wydajne działanie warsztatu w praktyce nie tylko niweluje stosunek zależności osobistej pracownika od pracodawcy, lecz również rozkłada ryzyko wyniku pracy, wyniku pojmowanego nie jako towar i przedmiot obrotu, lecz jako dobro społeczne na wszystkich pracowników przedsiębiorstwa.

Należałoby jeszcze wspomnieć o pracy akordowej (art. 456 KZ), która jest przejściową formą pomiędzy pracą a dziełem. Stosunek umowny bierze tu pod uwagę wynik, od którego zależy wynagrodzenie i który tym samym pozostaje ryzykiem pracownika. Reszta natomiast istotnych cech pojęcia pracy, a mianowicie świadczenie osobiste i podporządkowanie się pracownika, występuje niezmiennie także przy pracy za wynagrodzeniem akordowym.

W stadiach powstawania obowiązujących norm o instytucji pracy były próby określenia pracy miarą czasu, przez który ma trwać gotowość do spełniania danych czynności. Projekt części szczegółowej Kodeksu Zobowiązań przewidywał następujące brzmienie art. 441: „Przez umowę o pracę pracownik zobowiązuje się do pełnienia przez pewien czas dla pracodawcy pracy za wynagrodzeniem". Ustawa jednak nie przyjęła zwrotu „przez pewien czas" prawdopodobnie dlatego, aby nie tworzyć domniemania, że każda usługa wynagradzana na czas jest pracą. Tym niemniej jednak zachodzi konieczność uwypuklenia stanu ciągłości zatrudnienia w stosunku pracy dla odróżnienia pracy od zlecenia, gdzie czynność jest ściśle określona i jest raczej załatwieniem lub załatwianiem interesów. Ciągłość pracy nie stoi więc w żadnym stosunku do wynagrodzenia za czasokresy przepracowane. Jest to raczej ciągłość w znaczeniu jednostajności zatrudnienia.

Wyniki praktyczne powyższych rozważań są następujące:

1. Jeżeli zachodzi problem, czy daną umowę o świadczenie usług mamy podciągnąć pod pojęcie pracy to nie wystarcza, że dany stosunek umowny odpowiada wymaganiom ustawodawstwa pracy, jak np. rozporządzenie Prezydenta RP z dnia 16 marca 1928 r. o umowie pracowników umysłowych lub o umowie robotników oraz wszelkich innych ustaw o ochronie pracy i rynku pracy, lecz dane być muszą wyżej omówione istotne cechy, a więc: zależność pracownika od pracodawcy, obciążenia pracodawcy ryzykiem oraz objęcie umową samego stanu zatrudnienia jako takiego a nie rezultatu.

2. Dokonywanie np. sprzedaży w imieniu i na rachunek pewnej firmy nie dowodzi jeszcze istnienia stosunku umownego o pracę między sprzedającym a tą firmą.

3. Umowa o zarząd realności nie jest umową o pracę, lecz umową zlecenia, chociażby wynagrodzenie było np. miesięczne.

W powyższych wypadkach nie przysługują stronom prerogatywy ani roszczenia płynące z umów o pracę. Z zastrzeżeniem niebezpieczeństwa, jakie stanowi wszelka definicja spróbujmy zebrać wszystkie cechy zasadnicze pojęcia pracy i ująć to pojęcie tak, jak ono przedstawia się według norm prawnych Kodeksu Zobowiązań.

Praca w pojęciu prawnym jest to stan zatrudnienia, w którym określona osoba fizyczna zobowiązuje się pozostawać tytułem odpłatnym, pracując dla pracodawcy według jego dyspozycji.

Definicja powyższa próbują ująć sytuację jednej tylko strony w umowie o pracę, w oparciu o odpowiednie przepisy prawne. Zjawisko społeczne pracy i jej znaczenie w rzędzie dóbr gospodarczych i kulturalnych jest zagadnieniem o wiele szerszym

System ubezpieczenia ułamkowego i niedoubezpieczenie

W ostatnich czasach zdarzają się wypadki, że w razie szkody pożarowej lub kradzieżowej w spółdzielni, Towarzystwo Ubezpieczeń obniża stawkę odszkodowania. Powodem tej obniżki jest tzw. niedoubezpieczenie.

Niedoubezpieczenie jest to niepełne ubezpieczenie wartości przedmiotów ubezpieczenia.

Np. spółdzielnia ubezpiecza towary na łączną sumę Zł 50 000,— od kradzieży lub pożaru. W razie szkody pierwszym zadaniem likwidatora jest sprawdzenie remanentu towarów w przeddzień szkody. Okazuje się, że remanent w przeddzień szkody wynosił 100 000,— zł. A więc powyższa spółdzielnia była niedoubezpieczona na 50 000,— zł. Po obliczeniu dokładnym szkody okazało się, że skradziono lub spłonęło towaru za 10 000,— zł. W takim wypadku niedoubezpieczenia,

Towarzystwo Ubezpieczeń wypłaca spółdzielni zamiast 10 000 zł — 5 000 zł (— 50%).

Widzimy więc z powyższego przykładu, że niedoubezpieczenie pociąga za sobą wielkie straty dla ubezpieczonego i równocześnie wywołuje nieporozumienia, ponieważ ubezpieczony uważa się za pokrzywdzonego.

Chcąc zapobiec temu, spółdzielnia może ubezpieczyć się ułamkowo. Sprawa ubezpieczenia ułamkowego przedstawia się następująco:

Np. Spółdzielnia ubezpiecza towary od kradzieży na łączną sumę zł 200 000,—. Składka roczna od powyższego ubezpieczenia wynosi zł 1440,—. Jest nieprawdopodobnym, aby w razie kradzieży, skradziono towary na powyższą sumę. Chcąc więc uniknąć zbyt wysokich opłat i niedoubezpieczenia towarów, ubezpiecza spółdzielnia towary na powyższą kwotę (200 000 zł) ułamkowo, np. 50%. Otrzymuje wtedy spółdzielnia od Towarzystwa Ubezpieczeń 15 %-wy opust składki. Towarzystwo Ubezpieczeń odpowiada wtedy tylko do wysokości 100 000 zł z tym, że w dniu szkody remanent towarów wynosił maksimum 200 000 zł.

Ubezpieczenie ułamkowe stosuje się przeważnie przy dużych sumach ubezpieczenia, ponieważ chroni ono ubezpieczonego w takim wypadku od wysokich opłat, a równocześnie wyklucza niedoubezpieczenie.

Poniżej podajemy tabelkę ubezpieczenia ułamkowego:

Ubezp. ułamkowe	50%	— opust na składce —	15%
„ „	33¹/₃%	„ „ „	20%
„ „	25%	„ „ „	25%
„ „	20%	„ „ „	30%
„ „	15%	„ „ „	35%
„ „	10%	„ „ „	40%
„ „	5%	„ „ „	50%
„ „	2¹/₂%	„ „ „	70%

Przypominamy jeszcze raz, że w razie niestosowania ubezpieczenia ułamkowego przy małej wartości przedmiotu ubezpieczenia nie wolno w interesie własnym zapominać o niedoubezpieczeniu wartości przedmiotu ubezpieczenia.

Terminarz PODATKOWY za MIESIĄC LISTOPAD 1942 r.

Podatki państwowe z dodatkami komunalnymi

7 listopad: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Skarbowego podatku dochodowego pobranego od wynagrodzeń, wypłaconych w październiku 1942.

15 listopad: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Skarbowego zaliczki podatku zarobkowego w wysokości ¹/₄ części ostatniego wymiaru.

15 listopad: Wpłata do Kasy Urzędu Skarbowego, od obrotu uzyskanego w miesiącu październiku, miesięcznej zaliczki na podatek obrotowy 1942 przez płatników prowadzących prawidłowe księgi oraz przez płatników nie prowadzących ksiąg prawidłowych, o ile ich roczny obrót przekroczył w roku 1941 kwotę 50 000 zł.

15 listopad: Wpłata do Kasy Urzędu Skarbowego II raty podatku gruntowego wraz z dodatkami.

30 listopad: Wpłata do Kasy Urzędu Skarbowego II raty podatku od nieruchomości.

1—30 listopad: Wpłata do Kasy Urzędu Skarbowego podatku dochodowego przez tych płatników, którzy nakaz płatniczy otrzymali w październiku 1942.

1—30 listopad: Wpłata do Kasy Urzędu Skarbowego opłaty na fundusz pracy obliczonej od czynszów uzyskanych w 2 kwartale 1942 z budynków mieszkalnych.

1—30 listopad: Wpłata do Kasy Urzędu Skarbowego raty listopadowej zaległych podatków rozłożonych przez Urząd Skarbowy na raty.

Opłaty komunalne i świadczenia społeczne

10 listopad: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego daniny od mieszkańców wraz z dodatkiem wojennym, potrąconej od wynagrodzeń wypłaconych w październiku 1942 r.

10 listopad: Wpłata do Ubezpieczalni Społecznej wkładek ubezpieczeniowych od choroby i wypadków, oraz wpłaty na fundusze emerytalny, pracy i bezrobocia należnych od płac wypłaconych w październiku 1942 r.

15 listopad: Wpłata do Kasy właściwego Urzędu Gminnego podatku od sumy płac wypłaconych w październiku 1942 r. w wysokości 4‰ przez tych płatników, którzy w roku 1941 wypłacili swoim pracownikom wynagrodzenia w łącznej sumie ponad 30 000 zł.

1—30 listopad: Wpłata do Kasy Zarządu Miejskiego miesięcznej należności za wodę (łączna należytość dawnej opłaty wodociągowej, kanałowej i za czyszczenie jezdni i ulic) w wysokości podanej w nakazie płatniczym.

Uwaga: Po upływie powyższych terminów uważa się płatnika za znajdującego się w zwłoce; doliczone zostaną procenty zwłoki, a cała kwota podlega przymusowemu ściągnięciu.

Rachunkowość Spółdzielni WEDŁUG WSKAZÓWEK ZWIĄZKU REWIZYJNEGO

Odpisy na majątku stałym

Związek Rewizyjny Spółdzielni otrzymał od p. Kierownika Niemieckiej Służby Rewizyjnej pismo następującej treści:

„Rewidenci Niemieckiej Służby Rewizyjnej stwierdzają ustawicznie, że spółdzielnie przeprowadzają amortyzację majątku stałego w drodze odpisów bezpośrednich. Ponieważ dotychczas nie wydano żadnego zarządzenia upoważniającego do odstępowania od metody odpisów pośrednich, polecam umieścić artykuł w czasopiśmie „Spółdzielca", a mianowicie jako uzupełnienie artykułu wydrukowanego na str. 420 w Nr. 18 „Spółdzielcy", który by wyjaśnił wszystkim spółdzielniom, w jaki sposób mają robić odpisy. Zależy mi szczególnie na tym, aby pouczono spółdzielnie, że odpisy należy robić w drodze pośredniej i jakakolwiek inna metoda odpisów jest niedopuszczalna".

W związku z powyższym pismem przypominamy Spółdzielniom, że majątek stały zarówno nieruchomy jak ruchomy amortyzować należy w drodze odpisów pośrednich. Spółdzielnie, które posłużyły się metodą odpisów bezpośrednich winny to sprostować i sumę amortyzacji przeksięgować, obciążając odpowiednie konta majątku stałego, a uznając konto 090 „Równoważniki wartości majątku stałego". Dodajemy jednocześnie, że na konta ruchomości w klasie O zapisuje się tylko takie przedmioty, których wartość przekracza 200 zł. Przedmioty, których wartość nie przekracza 200 zł., księguje się wprost na konta kosztów w klasie 5 względnie 6, przy czym w księdze inwentarzowej prowadzi się ich ewidencję ilościową.

KRONIKA ZWIĄZKOWA

KURSY SPÓŁDZIELCZE

W roku szkolnym 1942/43 Związek Rewizyjny Spółdzielni w Generalnym Gubernatorstwie będzie prowadził następujące rodzaje kursów:

I. Kursy I-go stopnia.

II. Kursy II-go stopnia.

III. Kursy specjalne.

Kursy I-go stopnia przeznaczone dla pracowników i kandydatów na pracowników spółdzielni.

Kursy te obejmują:

Kurs rachunkowości i gospodarki w zakresie spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, który składa się z 44 wykładów i obejmuje następujące przedmioty:

	wykładów
1. Spółdzielczość	7 (łącznie z p. 2)
2. Przepisy prawne i organizacyjne	
3. Gospodarka i administracja	13
4. Rachunkowość	24
Razem	44

Kursy rachunkowości i gospodarki w zakresie spółdzielni mleczarskich, który składa się z 44 wykładów i obejmuje następujące przedmioty:

	wykładów
1. Spółdzielczość	9 (łącznie z p. 2)
2. Przepisy prawne i organizacyjne	
3. Gospodarka i administracja	12
4. Rachunkowość	23
Razem	44

Kurs rachunkowości i gospodarki w zakresie rolniczych spółdzielni handlowych, który składa się z 44 wykładów i obejmuje następujące przedmioty:

	wykładów
1. Spółdzielczość	12 (łącznie z p. 2)
2. Przepisy prawne i organizacyjne	
3. Gospodarka i administracja	10
4. Rachunkowość	22
Razem	44

Nauka na tych kursach trwa 10 miesięcy.

Opłata za naukę wynosi za cały kurs 150 zł.

Zapisy przyjmuje Referat Kursów Spółdzielczych.

Kurs rachunkowości i gospodarki I-go stopnia przeznaczony jest dla tych wszystkich osób, które mają lub mieć będą do czynienia z działalnością gospodarczą spółdzielni. a więc zarówno dla pracowników spółdzielni, członków zarządu, praktykantów i kandydatów na pracowników spółdzielni, jak i dla tych którzy z racji swego stanowiska czy zawodu znajdują się w żywszym kontakcie z działalnością spółdzielni.

W szczególności kurs ten ma na celu:

1. przygotowanie pracowników lub kandydatów na pracowników spółdzielni do samodzielnego prowadzenia rachunkowości, sporządzania bilansów rocznych, poznania organizacji i gospodarki mniejszych spółdzielni;

2. wyrobienie w członkach zarządu dobrej orientacji w całokształcie spraw spółdzielni i przygotowanie ich do prawidłowego prowadzenia gospodarki mniejszego przedsiębiorstwa spółdzielczego;

3. zapoznanie młodzieży i innych osób z działalnością i zadaniami tego typu spółdzielni, aby po odbyciu praktyki mogły prowadzić samodzielnie rachunkowość i sporządzać bilanse roczne.

Kurs II-go stopnia dla pracowników spółdzielni.

Nauka na kursie II-go stopnia rozpoczyna się w listopadzie 1942 r.

Opłata za naukę wynosi za cały kurs 150 zł. Poza tym uczestnik wpłaca dodatkowo za każdy z siedmiu egzaminów po 10 zł. razem 70 zł.

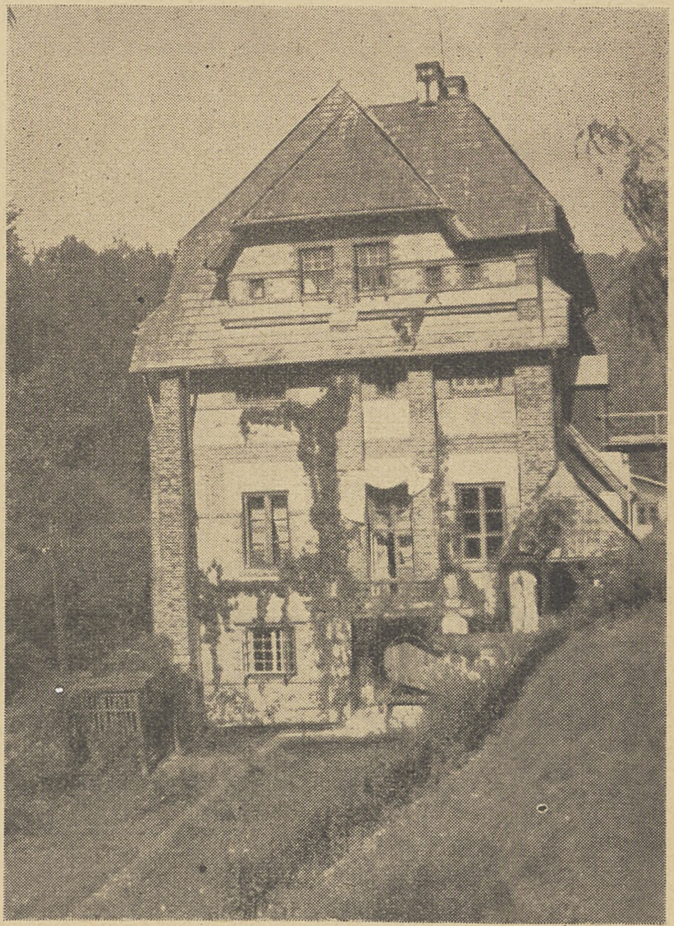
Kurs II-go stopnia obejmuje następujące przedmioty:

1. Spółdzielczość.
2. Ekonomia.
3. Prawo handlowe.
4. Księgowość.
5. Organizacja, gospodarka i administracja spółdzielni.
6. Arytmetyka handlowa.
7. Korespondencja handlowa i biurowość.

Każdy z przedmiotów obejmuje 4—6 wykładów. Cały przedmiot ujęty będzie w skrypt, zawierający około 80 str. odbitki na powielaczu większego formatu.

Kurs II-go stopnia ma na celu przygotowanie zawodowych pracowników spółdzielni na wyższym poziomie i danie wiadomości niezbędnie potrzebnych w pierwszym rzędzie pracownikowi spółdzielni, prowadzącej większe przedsiębiorstwo.

Każdy z przedmiotów kursu winien być przerobiony przez uczestnika w przeciągu 2-ch do 3-ch miesięcy. Prze-

Ganek szkoły spółdzielczej w Nałęczowie

rabianie całego kursu nie może przekraczać okresu dwóch lat. Na kurs może się zapisać uczestnik w każdej porze roku.

Przerabiać kurs należy przedmiotami w sposób następujący: najpierw uczestnik przerabia pierwszy przedmiot, a po przerobieniu go i złożeniu egzaminu z niego przystępuje do przerobienia trzeciego itd. Uczyć się będzie każdy uczestnik pod kierunkiem piszącego wykłady z danego przedmiotu. Autor wykładów poprawia prace uczestnika, udziela mu wskazówek i przeprowadza egzamin wraz z referentem kursów.

Kursy specjalne.

W roku bieżącym będą prowadzone następujące kursy specjalne:

Kurs dla sklepowych i magazynierów rolniczych spółdzielni handlowych.

Nauka na tym kursie rozpoczyna się 15 listopada 1942 r.

Opłata za naukę wynosi za cały kurs 100 zł.

Kurs dla sklepowych i magazynierów rolniczych spółdzielni handlowych składa się z 32 wykładów i obejmuje następujące przedmioty:

	wykłady
1. Spółdzielczość	4
2. Organizacja gospodarcza i administracja spółdzielni wraz z techniką zakupu i sprzedaży	9
3. Towaroznawstwo	16
4. Rachunkowość sklepowego i kalkulacja .	3
Razem	32

Zapisy przyjmuje Referat Kursów Spółdzielczych.

Kurs dla magazynierów i sklepowych rolniczych spółdzielni handlowych ma na celu pogłębienie wiedzy zawodowej tych kategoryj pracowników. Dlatego też główny nacisk położony jest w tym kursie na wiedzę z zakresu towaroznawstwa rolniczego i na umiejętność postępowania z nabywcami.

Magazynier czy sklepowy zdobywa w ciągu dłuższego okresu pracy bogatą wiedzę praktyczną. Zawsze jednak mogą zachodzić w niej braki, których usunięcie jest konieczne. Od tego zależy usprawnienie działalności spółdzielni, ułatwienie sobie pracy. To zaś wymaga uzupełnienia dotychczasowej wiedzy i jej usystematyzowania.

Zwłaszcza praca sklepowego jest pod wieloma względami nader trudna i odpowiedzialna. Wymaga ona nie tylko dobrej znajomości towaru i umiejętności obchodzenia się z nim, lecz także orientacji w zakresie upodobań i przyzwyczajeń miejscowego nabywcy. Wymaga przede wszystkim wiadomości o sposobie postępowania z nim, aby go nie tylko nie zrazić do spółdzielni, lecz przeciwnie związać z nią na trwałe i przez niego oddziaływać na szersze kręgi ludności.

Nauka na kursie księgowości przebitkowej rolniczych spółdzielni handlowych trwa 5 miesięcy.

Opłata za naukę wynosi za cały kurs 100 zł.

Kurs księgowości przebitkowej obejmuje 15 wykładów. Do wykładów zostaną dołączone potrzebne wzory i druki.

Kurs jest przeznaczony dla wszystkich pracowników spółdzielni, którzy chcą opanować ten rodzaj rachunkowości. Opanowanie jej jest dla pracowników bardzo ważne ze względu na wprowadzenie jej w powiatowych spółdzielniach rolniczo-handlowych i projektowane wprowadzenie do rejonowych spółdzielni rolniczo-handlowych.

Kursy dla członków rad nadzorczych.

Kursy te obejmują:

Kurs dla członków rad nadzorczych:

spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych;

spółdzielni mleczarskich i jajczarskich;

rolniczych spółdzielni handlowych.

Nauka na tych kursach rozpoczyna się dnia 15 listopada 1942 r.

Opłata za naukę wynosi za cały kurs 80 zł.

Kurs dla członków rad nadzorczych składa się z 22 wykładów i obejmuje następujące przedmioty:

	wykładów
1. Spółdzielczość	2
2. Przepisy prawne i organizacyjne . . .	4
3. Kontrola rachunkowości i gospodarki . .	10
4. Przeprowadzanie rewizyj	6
Razem	22

Zapisy przyjmuje Referat Kursów Spółdzielczych.

Kurs dla członków rad nadzorczych ma na celu przygotowanie do sprawnego przeprowadzania rewizji spółdzielni i do należytego pełnienia ogólnego nadzoru nad gospodarką spółdzielni.

Funkcje członków rad nadzorczych są ze stanowiska gospodarki i rozwoju spółdzielni nader ważne. W każdej spółdzielni zachodzi potrzeba ciągłego wnikania w bieg gospodarki, udzielania wskazówek i rad fachowych członkom zarządu i pracownikom. Wiadomo zaś, że czynności gospodarcze nawet w niewielkiej spółdzielni są liczne i złożone. Błędy w prowadzeniu gospodarki, niezauważone w porę i nieusunięte, mogą wpłynąć ujemnie na rozwój spółdzielni, a nieraz zachwiać jej podstawami i przyczynić się do jej upadku. Rewizje przeprowadzane z ramienia Związku Rewizyjnego nie mogą zapobiec powstawania błędów i uchybień pomiędzy jedną a drugą rewizją. Rada Nadzorcza musi przeto czuwać stale nad działalnością spółdzielni. Do tego jednak nie wystarczy zapał i zamiłowanie do pracy gospodarczo społecznej ze strony członków rady. Potrzebne jest także specjalne przygotowanie systematycznie zdobyte.

Kursy dla organizatorów nowych spółdzielni.

Nauka na tym kursie rozpoczyna się 15 listopada 1942 r.

Opłata za naukę wynosi 80 zł.

Kurs dla organizatorów nowych spółdzielni składa się z 22 wykładów i obejmuje następujące przedmioty:

	wykładów
1. Spółdzielczość	5
2. Organizacja i założenie spółdzielni . . .	5
3. Gospodarka spółdzielni	9
4. Rachunkowość	3
Razem	22

Zapisy przyjmuje Referat Kursów Spółdzielczych.

Na wielu terenach brakuje szeregu spółdzielni. Nie ma dotąd dostatecznej sieci spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych, ani też mleczarskich czy rolniczych spółdzielni handlowych, czy wreszcie innych spółdzielni wytwórczych i przetwórczych.

Z drugiej strony coraz więcej osób, które zapoznały się już ze spółdzielczością i mogłyby wziąć czynny udział w pracy spółdzielczej, może swój zapał i osiągnięte wiadomości z pożytkiem wyzyskać w powołanych do życia spółdzielniach.

Założenie nowej placówki spółdzielczej, która ma naprawdę spełniać swoje zadania i przynosić członkom korzyści, nie jest jednak rzeczą łatwą. Pierwsze kroki muszą być zrobione rozważnie i bez błędów. I oto celem kursu jest nauczanie organizatorów, jak przystępować do pracy od samego początku.

Zgłoszenie na ten kurs winno być dokonane łącznie z projektem organizacji nowej spółdzielni, której w danej okolicy nie ma, a która jest tam potrzebna. Jeśli zgłaszający się nie mają jeszcze wyraźnie określonego projektu organizacyjnego, powinni razem ze zgłoszeniem zaznaczyć,

że dopiero po kursie przystąpią do prac przygotowawczych.

Zgłoszenia należy wysyłać do Okręgowych Związków, które określą, czy może być organizowana nowa placówka spółdzielcza w tej, czy innej miejscowości.

Równocześnie z przerabianiem wykładów winna się odbywać praca przygotowawcza do założenia spółdzielni, a bezpośrednio po kursie — uruchomienie nowej spółdzielni.

Dogodności Kursów Spółdzielczych

Pragnący się dokształcać nie będą musieli wyjeżdżać na specjalny kurs, odrywać się od codziennej pracy, ponosić kosztów utrzymania w czasie kursu. Nie zmieniając dotychczasowych warunków życia i pracy, będą się mogli uczyć.

Przerabianie kursu drogą listową jest bardzo tanim sposobem samokształcenia. Koszt kursu wraz z opłatą pocztową, z przesyłaniem do Warszawy odrabianych zadań, wynosi o wiele mniej, niż przyjazd na kurs, pokrycie kosztów mieszkania, utrzymania itp.

Kto może być uczestnikiem Kursów Spółdzielczych

Na kurs może się zapisać każdy, kto umie biegle czytać i pisać, zna cztery działania arytmetyczne i ma początkowe wiadomości w ułamkach. Praktyka jest wskazana, ale i nie posiadający praktyki mogą uczestniczyć w K. S. Wyjątek stanowi kurs II-go stopnia, który wymaga wykształcenia, w zakresie gimnazjum nowego typu, względnie 6 klas dawnego typu. Referat Kursów Spółdzielczych może przyjąć na ten kurs pracowników z niższym wykształceniem, o ile wykażą się dłuższą praktyką spółdzielczą.

Zgłoszenie na kursy i opłata za naukę

Pragnący zapisać się na kursy spółdzielcze winien podpisać zgłoszenie i nadesłać je pod adresem: Związek Rewizyjny Spółdzielni w Gen. Gub. Referat K. S. w Warszawie, Warecka 11 a.

Każdy zapisujący się na kurs winien wnieść opłatę za naukę.

Opłata ta, jak już wspomniano, wynosi na kursach rachunkowości i gospodarki spółdzielni I-go stopnia, oraz na kursie II-go stopnia po zł 150, za każdy kurs na kursie dla sklepowych i magazynierów rolniczych spółdzielni handlowych oraz na kursie rachunkowości przebitkowej rolniczych spółdzielni handlowych po zł 100 za kurs, na kursach dla rad nadzorczych i na kursie dla organizatorów nowych spółdzielni po zł 80 za każdy kurs.

Poza tym na kursie II-go stopnia dochodzą opłaty egzaminacyjne.

Opłatę uskutecznia się w dwóch równych ratach: pierwszą ratę razem ze zgłoszeniem, drugą ratę do dnia 31 grudnia 1942 r.

Na kursie II-go stopnia pierwszą ratę razem ze zgłoszeniem, drugą po złożeniu egzaminu z trzeciego przedmiotu.

Pieniądze przesyła się przekazem pocztowym pod adresem: Związek Rewizyjny Spółdzielni w G. G., Dział Sprzedaży Wydawnictw (dla K. S.), Warszawa, Warecka 11 a. Na przekazie należy wyraźnie napisać, za czyje uczestnictwo jest wnoszona opłata.

Pieniądze przesyła się przekazem pocztowym pod adreferatu Kursów Spółdzielczych, Warszawa, ul. Warecka 11a.

W razie odmowy przyjęcia na kurs nadesłane pieniądze będą zwrócone. Zgłoszenia bez równoczesnego przekazania opłat nie będą rozpatrywane.

Zgłoszeni kandydaci otrzymują ze Związku zawiadomienie o przyjęciu na kurs. Od tej chwili będą otrzymywali wykłady.

Celem uniknięcia wszelkich nieporozumień, należy pamiętać o datach zapisów, podanych przy informacjach o poszczególnych kursach. Po rozpoczęciu nauki — podobnie jak w szkołach — nowych uczestników przyjmować nie można, ze względu na trudności organizacyjno-techniczne.

Metoda nauczania na Kursach Spółdzielczych

Każdy uczestnik Kursów Spółdzielczych będzie otrzymywał wykłady drukowane lub powielane. Wykłady będą przesyłane pocztą po 2 wykłady, albo cały skrypt kursu II-go stopnia. Łatwo jest więc obliczyć czas trwania nauki. Po przerobieniu każdego wykładu uczestnik jest obowiązany wykonać zadanie podane na końcu wykładu.

Do przerabiania zadań rachunkowych uczestnicy otrzymują komplet druków i formularzy rachunkowych. Zadania odsyła się do poprawienia do Referatu K. S. Warszawa, Warecka 11a, Związek Rewizyjny Spółdzielni w GG. Poprawione zadania będą zwracane pocztą. Warunkiem zasadniczym należytego wyzyskania kursu jest terminowe odrabianie i wysyłanie zadań.

Obok wykładów uczestnicy Kursów Spółdzielczych powinni posiadać niektóre książki i równocześnie czytać odpowiednie rozdziały. Potrzebne książki można wypożyczyć w miejscowej spółdzielni, lub też, gdy będą trudności w ich wypożyczeniu, nabyć w Dziale Wydawniczym Związku (Warszawa, ul. Warecka 11a).

Szczegółowe informacje, jak się uczyć na Kursach Spółdzielczych, otrzymają wszyscy uczestnicy razem z pierwszą partią wykładów.

Po wykonaniu wszystkich zadań uczestnicy kursów będą zaproszeni na konferencję, połączoną z egzaminem. Uczestnicy kursu II-go stopnia będą składali egzaminy z każdego przedmiotu.

O terminach i miejscach konferencji i ćwiczeń uczestnicy zostaną powiadomieni w odpowiednim czasie.

Na podstawie dodatnich ocen wykonanych zadań i egzaminu uczestnicy otrzymają zaświadczenia o ukończeniu Kursów Spółdzielczych.

Zespoły

Na każdy kurs można się zapisać pojedyńczo lub też zespołowo. Dwie lub trzy osoby szczególnie spośród młodzieży, mogą utworzyć zespół i uczyć się wspólnie.

Opłata rozłoży się wtenczas na poszczególnych członków zespołu. Zespoły nie powinny obejmować więcej jak 2—3 osoby.

Nauka zespołowa może się przyczynić do gruntowniejszego opanowania przedmiotu. Aby praca zespołu wydała lepsze wyniki, niż uczenie się w pojedynkę, musi być ona należycie zorganizowana. Do czuwania nad organizacją tą powołany jest kierownik zespołu. Pozostali członkowie zespołu winni z nim współpracować w ustalaniu warunków lepszego opanowania treści wykładów i należytego przygotowania się do egzaminu.

Kierownik jest przede wszystkim łącznikiem i pośrednikiem między zespołem a Referatem Kursów Spółdzielczych. Wszelkie wiadomości przesyłane pod adresem Kierownika zespołu odnoszą się do wszystkich członków zespołu. Również wszelkie zapytania, prośby o wyjaśnienia i życzenia poszczególnych członków zespołu czy całego zespołu pod adresem Referatu Kursów Spółdzielczych przesyła kierownik zespołu.

Spółdzielnie a Kursy Spółdzielcze

Nauką na Kursach Spółdzielczych winni interesować się nie tylko indywidualni pracownicy, członkowie zarządu

spółdzielni itp., lecz także kierownictwo spółdzielni. Zrozumiałe jest bowiem, że podniesienie wiedzy zawodowej pracowników ma dla spółdzielni duże znaczenie. To też ich stosunek do kursów spółdzielczych powinien być w miarę możności czynny.

Przejawiać się on winien m. in. w zgłaszaniu i starannym doborze kandydatów na uczestników, ułatwianiu im warunków uczenia się i zachęcania do systematycznej nauki, czuwaniu nad regularnym wpłaceniem należności za kurs itp.

OGŁOSZENIA REJESTROWE I STATUTOWE

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: N-ry DOLNE Z PRAWEJ STRONY: Nr ogłoszenia w piśmie i kolejność ogłoszeń kilkakrotna.

CENNIK OGŁOSZEŃ SPÓŁDZIELNI: Ogłoszenia rejestrowe: pierwszy wpis — zł 80.—; zmiany w rejestrze — zł 30.—; za każde ogłoszenie likwidacyjne — zł 30.—. Ogłoszenie o walnym zgromadzeniu — zł 45.—. Ogłoszenie bilansu w tabeli — zł 80.—, oddzielnie — zł 160.—.

Zmiany statutów

Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mleczarskiej w Wólce Dłużewskiej z odpowiedzialnością udziałami uchwaliło w dniu 13 września 1942 r. dotychczasowy udział członkowski, wynoszący 10 zł, podwyższyć do 20 zł. Ponadto uchwalono Spółdzielnię Mleczarską w Wólce Dłużewskiej połączyć ze Spółdzielnią Mleczarską w Siennicy. Spółdzielnią przyjmującą będzie Spółdzielnia Mleczarska w Siennicy, a przejmowaną Spółdzielnią — Spółdzielnia Mleczarska w Wólce Dłużewskiej. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany, do zgłaszania swych pretensji celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 680/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Bestwinach z odpowiedzialnością ograniczoną uchwaliło w dniu 13 września 1942 r. znieść dodatkową odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, a pozostawić odpowiedzialność tylko udziałami. Ponadto uchwalono dotychczasowy udział członkowski, wynoszący 30 zł, obniżyć do 20 zł, oraz uchwalono połączyć Spółdzielnię Mleczarską w Bestwinach ze Spółdzielnią Mleczarską w Siennicy. Spółdzielnią przejmującą będzie Spółdzielnia Mleczarska w Siennicy, a przejmowaną Spółdzielnia Mleczarska w Bestwinach. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższe zmiany, do zgłaszania swych pretensji celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 681/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Gliniku, uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć statut nowy dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej wedle wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową odpowiedzialność pięciokrotną, a pozostawiono odpowiedzialność udziałami. Firma Spółdzielni będzie odtąd brzmiała „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Gliniku". Udział będzie wynosił 10 zł. od każdej zadeklarowanej krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli, nie zgadzających się na powyższe zmiany do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od daty ostatniego ogłoszenia celem ich zaspokojenia. Sp. 687/Ogł. III

Na Walnym Zgromadzeniu członków Kasy Stefczyka Spółdzielni z nieogr. odp. w Moszczenicy Wyżnej, odbytym w dniu 20. IX. 1942 r. uchwalono połączyć Kasę Stefczyka z Towarzystwem Zaliczkowym w Starym Sączu, które przyjęło nazwę Bank Spółdzielczy z tym, że będzie on spółdzielnią przejmującą; nadto postanowiono podwyższyć jednostkę udziałową z 10 na 25 zł., oraz zmienić odpowiedzialność nieograniczoną na odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami i dodatkowo 10-krotną ich wysokością. Spółdzielnia podaje do wiadomości, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, że jednak wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od ostatniego ogłoszenia uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 690/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Grzymkowicach uchwaliło w dniu 20. IX. 1942 r. jednogłośnie dokonać następującej zmiany w statucie: „Zmienić artykuł 14 punkt 2 statutu w ten sposób, że znosi się dodatkową pięciokrotną odpowiedzialność, a pozostawia się tylko odpowiedzialność udziałami", Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższą zmianę do zgłaszania swych roszczeń w terminie ustawowym celem ich zaspokojenia. Sp. 695/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Towarzystwa Zaliczkowego w Krośnie, Spółdzielni zarejestrowanej z odpowiedzialnością nieograniczoną, w dniu 30 sierpnia 1942 r. uchwaliło: a) zmianę firmy na: „Bank Spółdzielczy im. Dr. Stefczyka z ograniczoną odpowiedzialnością w Krośnie" — b) Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Oprócz tego ponoszą za zobowiązania Spółdzielni odpowiedzialność dodatkową ograniczoną do 10-krotnej wysokości pierwszego zadeklarowanego udziału. Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 73 ust. o Spółdzielniach, Spółdzielnia oświadcza, że gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego t. j. trzeciego ogłoszenia. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzaną zmianę statutu. Sp. 697/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Tryńczy z ograniczoną odpowiedzialnością, uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu przyjąć statut nowy dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej, wedle wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową dziesięciokrotną odpowiedzialność a pozostawiono odpowiedzialność udziałami. Firma Spółdzielni będzie odtąd brzmiała „Okręgowa Mleczarnia Spółdzielcza w Tryńczy z odpowiedzialnością udziałami". Udział będzie wynosił zł. 10.— od każdej zadeklarowanej krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli, nie zgadzających się na powyższe zmiany do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzymiesięcznym od daty ostatniego ogłoszenia, celem ich zaspokojenia. Sp. 699/Ogł. III

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Jastkowie z odpowiedzialnością ograniczoną uchwaliło w dniu 29 czerwca 1942 r. znieść dodatkową trzykrotną odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, pozostawiając odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Ponadto uchwalono dotychczasowy udział członkowski wynoszący zł 40.— zmniejszyć na zł 25.— z tym, że udział jest płatny w 10 ratach po 2.50.—. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższe zmiany do zgłaszania swych pretensyj, celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 701/Ogł. II

Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Mleczarskiej w Milejowie z odpowiedzialnością ograniczoną, uchwaliło w dniu 21 czerwca 1942 r. znieść dodatkową pięciokrotną odpowiedzialność członków za zobowiązania Spółdzielni, pozostawiając odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Wzywa się wszystkich wierzycieli nie zgadzających sę na powyższą zmianę do zgłaszania swych pretensyj, celem ich zaspokojenia. Wierzycieli, którzy w ciągu trzech miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia nie zgłoszą się do Spółdzielni, uważać się będzie za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp. 703/Ogł. II

Walne Zgromadzenie Spółdzielni Mleczarskiej w Żołyni w związku z przyjęciem nowego statutu uchwaliło w dniu 28 czerwca 1942 r. jednogłośnie znieść dotychczas obowiązującą odpowiedzialność dodatkową członków, a w to miejsce wprowadzi odpowiedzialność tylko zadeklarowanymi udziałami. Spółdzielnia jest gotowa na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli nie zgadzających się na powyższą zmianę, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności nie zapłaconych lub spornych. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą się w ciągu 3 miesięcy od dnia trzeciego ogłoszenia celem spłacenia ich należytości, będą uważani za zgadzających się na powyższe zmiany. Sp 711/Ogł. I

II. RS. II. 199. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 17 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Miarka" w Brzesku z odpowiedzialnością udziałami, że firma Spółdzielni otrzymuje brzmienie „Miarka" Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Brzesku. Członkowie odpowiadają za zobowiązania Spółdzielni zadeklarowanymi udziałami. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Udział wynosi 10 złotych. Zadeklarowane udziały wpłaca się w ten sposób, że pierwszy udział jest płatny przy zadeklarowaniu, a następne w 4 równych ratach kwartalnych, które Zarząd może potrącać przy wypłatach za dostarczone produkty. Ustąpił członek Zarządu Kazimierz Streer, a w miejsce jego wybrany został Jan Maniecki. Czas trwania Spółdzielni jest nieograniczony. Ogłoszenia Spółdzielni będą umieszczane w organie prasowym Związku rewizyjnego, którego Spółdzielnia jest członkiem. Zarząd składa się z trzech osób. Zarząd podpisuje za Spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą Spółdzielni podpisują łącznie conajmniej dwaj członkowie Zarządu. Zarządowi nie wolno: 1. przyjmować wkładów oszczędnościowych, 2. sprzedawać towarów na kredyt, 3. udzielać komukolwiek gwarancji i żyr grzecznościowych, 4. brać od kogokolwiek grzecznościowych weksli, żyr lub innych gwarancji, 5. nabywać, obciążać i zbywać nieruchomości bez zezwolenia Rady Nadzorczej, 6. zaciągać zobowiązań bez zezwolenia Rady Nadzorczej. Rs 714

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Składnicy Kółek Rolniczych w Dynowie o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru III. 46. Firma brzmi: Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Dynowie. Siedziba: Dynów. Członkowie odpowiadają zadeklarowanymi udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: § 4. Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Udział wynosi 10 zł. płatny przy przystąpieniu do Spółdzielni. Członkowie zarządu: Walenty Socha, Ignacy Połitowicz, Antoni Urbański, wykreślono ks. Jana Śmietanę, Eleonorę Trzecieską, Józefa Ćwiklińskiego; ad d) zarząd składa się z 3 osób, powołanych przez Radę nadzorczą. Firmę podpisuje dwóch członków zarządu łącznie. Data wpisu 25 sierpnia 1942 r. Rs 718

Walne Zebranie członków Spółdzielni Mleczarskiej z ogr. odp. w Albigowej uchwaliło w miejsce dotychczas obowiązującego statutu, statut nowy, dla Okręgowej Mleczarni Spółdzielczej według wzoru Związku Rewizyjnego. W związku z tym zniesiono dodatkową odpowiedzialność członków, a postanowiono tylko odpowiedzialność zadeklarowanymi udziałami. Udział będzie wynosił złotych 25 od każdej zadeklarowanej przez członka krowy. Wzywa się wszystkich wierzycieli niezgadzających się na powyższe zmiany do zgłoszenia swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia celem ich zaspokojenia. Sp 722/Ogł. I

Walne Zgromadzenie Stowarzyszenia Mleczarskiego w Borowiu jednogłośnie uchwala zmienić dotychczasowy statut zarejestrowany w dniu 22 grudnia 1922 r. pod Nr. 86 w Sądzie Okręgowym w Siedlcach, na statut wzoru Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-Gospodarczych, przy czym uchwalono statut ten

uzupełnić w następujący sposób: Art. 1. Firma Spółdzielni brzmi: Spółdzielnia Mleczarska w Borowiu z odpowiedzialnością udziałami — zamiast dotychczasowej firmy według dotychczas obowiązującego statutu: „Spółdzielcze Stowarzyszenie Mleczarskie w Borowiu z odpowiedzialnością ograniczoną. Art. 2. Siedzibą Spółdzielni jest Borowie, powiat Garwolin, Okręg Warszawski. Teren działalności spółdzielni stanowią: gm. Miastków oraz wsie Gózd i Słup, gm. Parysów, Wrzosów gm. Górzno niżej wsie Chromin i Łopacianka gm. Iwowe pow. Mińsk Mazowiecki. W artykule 4 w wierszu 3 po wyrazach: „dostarczanych tylko przez członków dopisano „a w razie potrzeby przez niecłonków", w wierszu czwartym skreślono wyraz „tylko" oraz po wyrazie „członkom" wpisano wyrazy „i niecłonkom". Art. 7. Udział wynosi 25 zł. Przy przystąpieniu do Spółdzielni członek wpłaca 5 zł., resztę zaś w czterech równych ratach miesięcznych. W artykule 17 ustęp 3 skreślono całkowicie treść punktu 1, to jest wyrazy: „1. przyjmować do Spółdzielni nabiału i jaj od niecłonków". W związku z tym ulega zmianie numeracja tego ustępu — zamiast „2" wpisano „1" i zamiast „3" wpisano „2". Art. 19. Rada Nadzorcza składa się z 9 członków. W artykule 38 dodano punkt 7 treści następującej: „7. Nadwyżki przypadające na obroty z niecłonkami". Wobec powyższej zmiany Spółdzielnia wzywa swoich wierzycieli do składania pretensyj. Wierzyciele, którzy nie zgłoszą swych pretensyj do Spółdzielni w ciągu 3 miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia uważani będą za zgadzających się na uchwaloną zmianę. Sp 734/Ogł I

Na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Banku Spółdzielczego z ograniczoną odpowiedzialnością w Brzozowie, odbytym w dniu 11 października 1942 r. uchwalono: zmienić dotychczasowy statut i w jego miejsce przyjąć nowy, wzoru Związku Rewizyjnego Spółdzielni G. G. Okręgowego Związku w Krakowie, obniżyć jednostkę udziałową ze 100 zł. na 50 zł., płatne na raz w gotówce, oraz obniżyć dodatkową odpowiedzialność deklarowanymi udziałami z 30-tokrotnej na 10-ciokrotną wysokości 1-go zadeklarowanego udziału. Powyższe podajemy do wiadomości zgodnie z art. 73 ust. o Spółdzielniach i oświadczamy, że Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego tj. trzeciego ogłoszenia, wzgl. złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych, wierzycieli zaś,którzy nie zgłoszą się do Spółdzielni w ciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać będziemy za zgadzających się na zamierzoną zmianę. Sp. 735/Ogł. I

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Sklepu Kółka Rolniczego w Kańczudze o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 7. 2. I. firma brzmi: „Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Kańczudze". II. Członkowie odpowiadają udziałami. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów, potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może prowadzić wyżej wymienione operacje również z niecłonkami. III. Udział wynosi 50 zł. płatne zaraz w całości. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 707

Sąd Okręgowy w Rzeszowie. Wydział I cywilny, dnia 21 września 1942 r. Sygn. I. RS. I. 78. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I cywilny w sprawie połączenia spółdzielni, a to Kasy Stefczyka w Mokrzyszowie z Kasą Stefczyka w Tarnobrzegu — postanawia: I. Łączy się spółdzielnię Kasa Stefczyka w Mokrzyszowie z Kasą Stefczyka w Tarnobrzegu z tym, że Kasa Stefczyka w Tarnobrzegu jest spółdzielnią przejmującą. Podstawą połączenia spółdzielń jest statut Kasy Stefczyka w Tarnobrzegu uchwalony na Walnym zebraniu dnia 9 maja 1937 r. II. Wybrani członkowie zarządu Wacław Mączka, Jan Żeglicki. Wykreślono Michała Stalę i Antoniego Pietruszkę. III. Zarządza się wpis wykreślenia firmy Kasa Stefczyka w Mokrzyszowie jako złączoną z Kasą Stefczyka w Tarnobrzegu. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 707a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie. Wydział I cywilny, dnia 21 września 1942 r. Sygn. I. RS. I. 70. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I cywilny w osobie S. O. Tokarskiego w obecności protokolanta st. rej. Kruczka po rozpoznaniu sprawy spółdzielni Banku Ziemi Przeworskiej w Przeworsku i Powiatowej Kasy Rolniczej w Przeworsku w przedmiocie zmiany statutu — postanawia: I. Spółdzielnia Bank Ziemi Przeworskiej w Przeworsku obecnie brzmi: „Bank Spółdzielczy Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną w Przeworsku". Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni udziałami i 20-krotną wysokością pierwszego udziału. Udział wynosi 25 zł., płatny naraz w gotówce. Członkowie Zarządu: Dr. Stefan Switalski, Aleksandra Jadach i Stefan Dworzaczek, wykreślono Wojciecha Kapustę i Stanisława Flaka. II. Łączy się spółdzielnię Powiatową Kasę Rolniczą w Przeworsku ze spółdzielnią Bank Spółdzielczy Spółdzielnia z odpowiedzialnością ograniczoną w Przeworsku z tym, że Bank Spółdzielczy w Przeworsku jest spółdzielnią przejmującą. Podstawę połączenia się spółdzielni stanowi statut Banku Spółdzielczego w Przeworsku uchwalony na Walnych zebraniach w dniu 28 listopada 1941 r. Wykreśla się Spółdzielnię Powiatową Kasę Rolniczą w Przeworsku jako złączoną ze spółdzielnią Bankiem Spółdzielczym w Przeworsku. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 707b

Nr. 1. RS. I. 52. Dnia 19 września 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie Wydział I cywilny w osobie Sędziego S. O. Tokarskiego w obecności Protokolanta st. rej. Kruczka po rozpoznaniu w dniu 19 września 1942 r. sprawy firmy „Rolnik" Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Leżajsku o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 52. 1. Nr. kolejny wpisu: 5. 3. Odnośnie § 4 dodano: Spółdzielnia może prowadzić wymienione operacje również z niecłonkami. 4. Odnośnie § 6 ust. 2.: Bez wyraźnej zgody Rady Nadzorczej nie mogą do spółdzielni należeć osoby mające taki sam zakres działania jak Spółdzielnia. 5. Odnośnie § 8: Udział wynosi 25 zł. (dwadzieścia pięć złotych). 6. Odnośnie § 38 ust. 2: Rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do dnia 30 czerwca. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 707c

Nr. I. RS. I. 49. Dnia 21 września 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie w sprawie Spółdzielni Rolniczo-Handlowej „Pług" w Kolbuszowej o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 49. 2. I. firma brzmi: „Pług" Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością udziałami w Kolbuszowej. II. Przedmiot przedsiębiorstwa: Przedmiotem przedsiębiorstwa Spółdzielni jest zakup, przeróbka i zbyt płodów rolnych na własny i komisowy rachunek, oraz kupno i sprzedaż przedmiotów i towarów potrzebnych w gospodarstwach rolnych i domowych. Spółdzielnia może prowadzić wyżej wymienione operacje również z niecłonkami. III. Udział wynosi 25 zł. płatne naraz w całości. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 707d

Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Polskiego Banku Spółdzielczego w Tarnobrzegu o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany statutu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 36. Uwaga: I. § 26 ma brzmieć: „Rada Nadzorcza składa się z 6-ciu członków wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród członków spółdzielni posiadających pełną zdolność do działań prawnych bezwzględną większością głosów na przeciąg lat 3-ch". Drugi ustęp tego § pozostaje bez zmiany. II. Pierwszy ustęp § 28 ma brzmieć: „Rada Nadzorcza co roku wybiera prezesa i jego zastępcę, sekretarza i jego zastępcę. Sprawy Spółdzielni załatwia Rada Nadzorcza na posiedzeniach zwoływanych przez prezesa. Posiedzenia zwyczajne odbywają się co kwartał, na żądanie Dyrekcji lub co najmniej jednej trzeciej części Rady Nadzorczej przedstawione na piśmie z podaniem przedmiotu obrad, obowiązany jest prezes zwołać niezwłocznie posiedzenie nadzwyczajne. Na posiedzeniach kieruje obradami prezes: protokoły posiedzeń podpisuje prezes i sekretarz. Wszystkie funkcje prezesa spełnia w razie jego przeszkody zastępca". Drugi ustęp pozostaje bez zmian. Data wpisu 24 sierpnia 1942 r. Rs 707e

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Spożywców „Buducznistj w Dynowie" o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian statutu postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 143. 1. Nr. kolejny wpisu: 2. 2. I. firma brzmi: Ukraińska Rilniczo-Torhowelna kooperatywa z widpowidalnostju udjiłamy w Dynowie. II. Udział wynosi 25 zł. III. Zastępca członka zarządu Iwan Karp, wykreślono Onufryja Hadzewycza. Data wpisu 23 września 1942 r. Rs 710

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 94, a kol. 8. Dnia 18 listopada 1941 r. do rejestru firmy „Kasa Stefczyka w Łęcznie z odpowiedzialnością nieograniczoną" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 131, a kol. 9. Dnia 18 listopada 1941 r. do rejestru firmy „Kasa Stefczyka Spółdzielnia z odpowiedzialnością nieograniczoną w Regnowie" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń „Spółdzielca". Rs 723a

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 170, a kol. 10. Dnia 25 listopada 1941 r. do rejestru Spółdzielni Mleczarskiej w Łęcznie z odpowiedzialnością udziałami wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723b

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 193, a kol. 7. Dnia 18 lipca 1942 r. do rejestru firmy „Kasa Stefczyka w Goleszach z odpowiedzialnością nieograniczoną" wpisano: Czasopismo do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723c

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 198, a kol. 13. Dnia 25 listopada 1941 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej „Rozwój" z odpowiedzialnością udziałami w Chodnowie" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723d

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 234, a kol. 17. Dnia 25 listopada 1941 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej w Regnowie z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723e

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 248, a kol. 12. Dnia 12 lutego 1942 r. do rejestru Spółdzielni Mleczarskiej w Milejowie z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 30 października 1941 r. na miejsce ustępujących Władysława Jończyka i Stanisława Szewczyka wybrano do Zarządu Franciszka Dudka i Stanisława Górskiego. Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń „Spółdzielca". Rs 723f

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 249, a kol. 10. Dnia 16 grudnia 1941 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej w Zdżarach z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 14 września 1941 r. na miejsce Michała Kośli wybrano do zarządu Rocha Kieszka. Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń „Spółdzielca". Rs 723g

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 315, a kol. 6. Dnia 26 listopada 1941 r. do rejestru firmy „Kasa Pożyczkowo-Oszczędnościowa „Samopomoc" członków oddziału Powiatowego Związku Nauczycielstwa Polskiego w Piotrkowie" wpisano: Pismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723h

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 351, a kol. 7. Dnia 12 lutego 1942 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej w Mierzynie z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723i

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 351, a kol. 7. Dnia 12 lutego 1942 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej w Mierzynie z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723j

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 386 a kol. 3. Dnia 28 listopada 1941 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej w Rzeczycy z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723k

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 400, a kol. 5. Dnia 3 grudnia 1941 r. do rejestru „Spółdzielni Mleczarskiej w Studziannie z odpowiedzialnością ograniczoną" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723l

Sąd Okręgowy w Piotrkowie. Nr. porz. 406, a kol. 11. Dnia 3 grudnia 1941 r. do rejestru „Spółdzielczego Stowarzyszenia Spożywców „Przyszłość" w Opocznie z odpowiedzialnością udziałami" wpisano: Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń spółdzielni „Spółdzielca". Rs 723l

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Nr. porz. 419, kol. 1. Dnia 7 września 1942 r. wpisano: Mleczarnia Spółdzielcza w Opocznie z odpowiedzialnością udziałami. Członkowie odpowiadają za zobowiązania spółdzielni do wysokości zadeklarowanych udziałów. Przedmiotem przedsiębiorstwa spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przerobu i zbytu nabiału i jaj, dostarczanych tylko przez członków oraz wspólne nabywanie i dostarczanie tylko członkom artykułów potrzebnych w gospodarstwie hodowlanym i nabiałowym. Udział wynosi 20 złotych. Przy przystąpieniu do spółdzielni członek wpłaca cały udział. Do zarządu zostali wybrani Paweł Lasota, Józef Sobecki i Stanisław Kunkel. Czas trwania spółdzielni jest nieograniczony. Czasopismo przeznaczone do ogłoszeń „Spółdzielca". Rok obrachunkowy — kalendarzowy. Zarząd składa się z 3 członków, wybieranych przez Radę Nadzorczą. Zarząd podpisuje za spółdzielnię w ten sposób, że pod firmą spółdzielni podpisują łącznie conajmniej dwaj członkowie Zarządu. Upoważniono Zarząd do zaciągnięcia pożyczki do wysokości 25 tysięcy złotych. Rs 724

II. RS. III. 305. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 września 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Hurtownia Kupców Polskich w Brzesku z odpowiedzialnością udziałami, że rok obrachunkowy trwa od 1 lipca do 30 czerwca. Rs 731

Rejestracja członków zarządu

II. Rs. III. 333. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Jedność" w Borzęcinie Górnym z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Dr. Alojzy Kobyłecki i Józef Kwaśniak, a w miejsce ich wybrani zostali Marian Orządała i Józef Pilarski. Rs. 674

II. RS. III. 302. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" w Siemiechowie z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Ks. Piotr Kołacz, Stefan Kosiba i Franciszek Kwiek, a w miejsce ich wybrani zostali Władysław Janiczek, Edward Damian i Józef Kochan. Rs. 674a

II. RS. II. 273. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Jastrząbce Starej z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpił członek Zarządu Ks. Piotr Rajca, a w miejsce jego wybrany został Ks. Stefan Jaworski. Rs. 674b

II. RS. II. 213. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Paleśnicy, że ustąpił członek Zarządu Franciszek Guślak, a w miejsce jego wybrany został Tomasz Górowski. Rs. 674c

II. RS. I. 114. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy Firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Jastrząbce Starej, że ustąpił członek Zarządu Ks. Piotr Rajca, a w miejsce jego wybrany został Ks. Stefan Jaworski. Rs. 674d

II. RS. I. 96. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 30 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Zassowie, że ustąpił członek Zarządu Wojciech Ruda, a w miejsce jego wybrany został Adam Sabaj. Rs. 674e

II. RS. II. 229. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 3 czerwca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy Firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Jasieniu, że ustąpili członkowie Zarządu Antoni Łanocha, Bolesław Walicki, Franciszek Laska, Antoni Szydłowski i Wojciech Szczupak, a w miejsce ich wybrani zostali Franciszek Salamon, Adam Mietła, Wojciech Pukal, Florian Łanocha i Anzelm Palej. Rs. 674f

II. RS. I. 115. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy Firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Gawłuszowicach, że zmarł członek Zarządu Jan Straż, a w miejsce jego wybrany został Stanisław Malicki. Rs. 674g

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 15 września 1942. I. RS. II. 108. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie „Lubogoszcz" Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpow. udział. w Mszanie Dolnej, iż w miejsce Stanisława Ujwarego wybrano do zarządu Józefa Krzysztofa. Rs. 685

Nr. akt. I. R. S. I. 78. Postanowienie. Dnia 18 sierpnia 1942 r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie, sprawa Kasy Stefczyka w Tarnobrzegu o wpisanie do rejestru spółdzielni zmiany zarządu — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I 78 następujące dane: wybrany członek zarządu Józef Krysa. Wykreślono Wojciecha Langa. Data wpisu: 20 sierpnia 1942 r. Rs 694

II. RS. II. 289. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 29 kwietnia 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie „Jedność" Spółdzielnia Rolniczo-Spożywcza w Słupcu z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpił członek Zarządu Władysław Knutelski, a w miejsce jego wybrany został Stanisaw Klimczak. Rs 704

II, RS. I. 296. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 16 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Jedność" w Nawsiu Górnym z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Jan Szydło, Franciszek Kocoń i Ludwik Szydło, a w miejsce ich wybrani zostali Jan Ambrozowicz i Władysław Froń, którzy następnie ustąpili, a w miejsce ich wybrano Walentego Bożka, Michała Kiebałę i Henrykę Pszonkównę. Rs 704a

II. RS III. 308. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 15 marca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Zagroda" w Brzozowej z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpił członek Zarządu K. Franciszek Łaśko, a w miejsce jego wybrany został Ks. Władysław Berbeka. Rs 704b

II. RS. III. 346. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" w Łączkach Brzeskich z odpowiedzialnością udziałami, że w miejsce odwołanych członków Piotra Rakoczego, Ludwika Chmury i Wojciecha Kopacza wybrani zostali Franciszek Kopera, Józef Subernat i Józef Kaczor. Rs 704c

Nr. I. RS. I. 176. Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Kasy Stefczyka w Radomyślu n/S. o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru I. 176. 5. I. Członkowie zarządu: Łukasz Wiktor, Michał Sowa; II. wykreślono Władysława Korgę, ks. Feliksa Chudego. Data wpisu: 23 września 1942 r. Rs 706

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 26 września 1942 r. I. RS. I. 127. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Kasa Stefczyka, spółdz. z nieogr. odpow. w Nowym Sączu na Dąbrówce, iż w dniu 12 kwietnia 1942 r. w miejsce Ruchały Jana, Smagi Wojciecha, Kosala Piotra i Polka Wojciecha wybrano do zarządu Smagę Stanisława, Kościsza Józefa, Kosala Błażeja i Kalitę Józefa. Rs 708

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu, dnia 28 września 1942 r. I. RSI I. 97. W rejestrze spółdzielni wpisano przy firmie Kasa Stefczyka, spółdz. z nieogr. odpow. w Gołkowicach Polskich, iż w dniu 16 sierpnia 1942 w miejsce Franciszka Cebuli i Wojciecha Szewczyka wybrano do zarządu Fröhlicha Jana i Cebulę Ludwika oraz ponownie Kurowskiego Antoniego, Łatkę Wojciecha, ks. Cebulę Jana i Jodłowskiego Stanisława. Rs 708a

II. RS. III. 323. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Przyszłość" w Chorzelowie z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Szczepan Ochalik i Jan Konieczny, a w miejsce ich wybrane zostały Eleonora Popiel i Weronika Duszkiewicz. Rs 713

II. RS. I. 99. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 18 grudnia 1941 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Łękach Górnych, że ustąpili członkowie Zarządu ks. Jan Pięta i Walenty Placek, a w miejsce ich wybrani zostali Karol Jęczalik i Józef Oskarbski. Rs 713a

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Spółdzielni Składnicy Materiałów Piśmiennych „Ognisko' Przeworsk o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru V. 31. 5. I. członek zarządu: Jan Cwierz; II. wykreślono Michała Jenke. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 717

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa spółdzielni „Świt" Rolników w Różance o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru IV. 129. 5. I. członek zarządu Stanisław Strzępek; II. wykreślono Aleksandra Fica. Data wpisu 2 września 1942 r. Rs 721

Sąd Okręgowy w Rzeszowie sprawa Kasy Stefczyka w Budach Łańcuckich o wpisanie do rejestru spółdzielni zmian — postanawia: wpisać do rejestru spółdzielni numer rejestru II. 47. 5. I. członek zarządu Józef Dyrda; II. wykreślono Marcina Ciupińskiego. Data wpisu 22 września 1942 r. Rs 721a

II. RS. III. 330. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 14 lipca 1942 r. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Zgoda" w Jaślanach z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Stanisław Trela, Andrzej Kędzior i Józef Piechota, a w miejsce ich wybrani zostali Jan Hill, Michał Dulik i Józef Karkosza. Rs 728

II. RS. III. 364. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 5 września 1942 r.. wpisano do rejestru Spółdzielni przy firmie Spółdzielnia Spożywców „Radomyślanka' w Radomyślu Wielkim z odpowiedzialnością udziałami, że ustąpili członkowie Zarządu Mieczysław Gruszczyński i Mieczysław Dąbrowski, a w miejsce ich wybrani zostali Andrzej Kopecki i Piotr Piękoś. Rs 728a

Rozwiązania i likwidacje spółdzielni

Mianowany przez Sąd Okręgowy w Lublinie likwidator Spółdzielczego Stowarzyszenia Kominiarskiego z odpow. udziałami w Kraśniku w likwidacji do art. 76 ustawy o spółdzielniach, wzywa wierzycieli do zgłaszania swych roszczeń w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia, pod adresem: Kazimierz Krawiński, Lublin, Lubartowska 2. Sp. 683/Ogł. III

Postanowieniem Sądu Okręgowego jako rejestrowego w Dublinie z dnia 2 marca 1942 r. Spółdzielnia Rolniczo-Spożywcza z odp. udz. w Woli Zadybskiej Nr. R. Sp. 1528 została rozwiązana i znajduje się w likwidacji. Ustanowiony tą decyzją likwidator Władysław Oksiuta zamieszkały w Lublinie ul. Zamojska Nr. 1 m. 3, wzywa wierzycieli, aby w terminie trzech miesięcy od daty ostatniego (trzeciego) ogłoszenia zgłosili swoje roszczenia pod jego adresem. Sp. 702/Ogł. II

II. RS. I. 91. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 9 lipca 1942 r. wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Dębicy z powodu połączenia się z Bankiem Spółdzielczym im. Dr. Stefczyka Spółdzielnią z ograniczoną odpowiedzialnością w Dębicy. Rs 732

II. RS. II. 216. Sąd Okręgowy w Tarnowie. Dnia 3 sierpnia 1942 r. wykreślono z rejestru Spółdzielni firmę Kasa Stefczyka Spółdzielnia z nieograniczoną odpowiedzialnością w Grabnie z powodu zlikwidowania. Rs 732a

Zawiadomienia o walnych zgromadzeniach

Dnia 22 listopada 1942 r. o godzinie 15-tej odbędzie się Walne Zebranie członków Banku Ludowego Spółdzielni z o. o. w Tarnowie, w lokalu Spółdzielni przy ul. Kaczkowskiego 6, z następującym porządkiem dziennym: 1. Zagajenie i wybór prezydium; 2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania; 3. Odczytanie sprawozdania z ostatniej rewizji związkowej; 4. Sprawozdanie Zarządu z zamknięć rocznych za 1941 r.; 5. Sprawozdanie Rady Nadzorczej z czynności za 1941 r.; 6. Uchwały dotyczące spraw pod 3—5 i uchwalenie absolutorium; 7. Pokrycie straty bilansowej; 8. Budżet na 1942 r.; 9. Oznaczenie najwyższej granicy pożyczki dla członka; 10. Oznaczenie granicy najwyższego zadłużenia spółdzielni; 11. Połączenie Spółdzielni z Kasą Stefczyka na Strusinie i przyjęcie nowego statutu; 12. Wybór członków Rady Nadzorczej; 13. Ustalenie wspólnego kierownictwa obu łączących się Spółdzielni aż do czasu prawnej skuteczności połączenia; 14. Wolne wnioski. Jeżeli w tym dniu nie zbierze się wymagana statutem ilość członków, następne Walne Zebranie odbędzie się w dniu 27 grudnia 1942 w tym samym miejscu z tym samym porządkiem dziennym o tej samej godzinie i będzie ono zdolne do powzięcia ważnych uchwał bez względu na ilość obecnych członków. Bilanse obu łączących się Spółdzielni są wyłożone w lokalu Spółdzielni do wglądu czołnków. Sp 733

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Rolniczo-Handlowej z odp. udziałami w Bieczu, odbędzie się dnia 5 grudnia 1942 r. o godzinie 4-tej popoł. w lokalu Spółdzielni przy ulicy Potockiego 45 z następującym porządkiem obrad: 1. Odczytanie protokołu z poprzedniego Zgromadzenia; 2. Zmiana artykułu 38 ust. 11 statutu Spółdzielni odnośnie trwania roku obrachunkowego; 3. Powzięcie uchwały w granicach art. 37 statutu odnośnie zastępstwa Walnego Zgromadzenia członków przez zgromadzenie przedstawicieli i ewentualny wybór przedstawicieli; 4. Sprawozdanie Zarządu z bilansu oraz z rachunku strat i zysków za czas od 1 stycznia 1942 do 30 czerwca 1942 r. 5. Wnioski Rady Nadzorczej na udzielenie Zarządowi skwitowania z czynności i rachunków za miniony okres bilansowy; 6. Rozdział czystego zysku; 7. Zatwierdzenie budżetu na nowy okres gospodarczy tj. od 1 lipca 1942 r. do 30 czerwca 1943 r.; 8. Uchwalenie regulaminu dla Rady Nadzorczej; 9. Wnioski zgłoszone zgodnie ze statutem. Sp 736

Dnia 22 listopada 1942 r. o godz. 13-tej w razie braku kompletu o godz. 14-tej w lokalu Kasy Stefczyka w Sokołowie odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Banku Gospodarczego Ziemi Sokołowskiej w Sokołowie koło Rzeszowa, Spółdz. z ogr. odp. w likwidacji, z następującym porządkiem obrad: 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2) Uchwalenie pokrycia straty bilansowej za rok 1941 i za lata poprzednie w łącznej sumie zł. 34.625.66, dokonanymi dopłatami do udziałów, funduszem specjalnym oraz dopłatami do udziałów w wysokości zł. 20.— w stosunku do zadeklarowanych udziałów; 3) Połączenie się Banku Gospodarczego Ziemi Sokołowskiej Sp. z ogr. odp. w Sokołowie w likwidacji. Podstawą prawną łączenia się Spółdzielni jest statut Kasy Stefczyka w Sokołowie. Podstawą finansową są bilanse łączących się Spółdzielni za rok 1941, sprawdzone podczas rewizji z ramienia Związku Rewizyjnego Spółdzielni w G. G. Okręgowy Związek w Krakowie. Bilansy łączących się Spółdzielni są wyłożone do wglądu w lokalu Spółdzielni w dniach i godzinach urzędowych. Sp. 744

Bilanse

Bilans zamknięcia w dniu 31 grudnia 1941 r. Banku Spółdzielczego Rzemieślników i Rolników z ogran. odpow. w Przemyślu. Stan czynny: Kasa zł. 6,086.98, Lokaty i inne rki zł. 7,021.11, Pożyczki zwykle zł. 56,741.—, Pożyczki skonwertowane zł. 208,605,28, Pożyczki w dochodzeniu zł. 12,272.35, Ruchomości zł 1,623.55, Nieruchomości zł. 16,200.—, Pożyczki i wierz. wątpl. zł. 12,075.65, Koszty procesowe zł. 5,319.33, Rk Różnych (Cpd) zł. 478.01, Razem zł. 326,423.26.

Stan bierny: Udziały zł. 118,141.32, Fundusz rezerwowy zł. 25.—, Rezerwa na pokrycie wierzytelności wątpliwych zł. 12,075.65, Wkłady oszczędności zł. 30,312.64, Udziały wypowiedziane do wypłaty zł. 13,728.21, Długi skonwertowane zł. 147,435.86, Rk Różnych (opd) zł. 130.—, Odsetki roku przyszłego zł. 44.99, Rk Rozliczeniowy zł. 2,476.92, Nadwyżka (czysty zysk) zł. 2,052.67, Razem zł. 326,423.26.

Sp 630

ZAMKNIĘCIE RACHUNKOWE SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH I JAJCZARSKICH W WARSZAWIE

w dniu 30 września 1941 r. XXXVIII okres sprawozdawczy

BILANS

STAN CZYNNY.

Majątek stały:			
Nieruchomości:			
w Warszawie, Hoża 51	789,836.52		
w Warszawie, magazyn przy ul. Towarowej	1.—		
w Poznaniu	112,526.—		
w Łodzi	190.905.49	1,093,269.01	
Urządzenia techniczne		498,908.84	
Ruchomości		459,248.74	2,051,426.59
Majątek płynny:			
Kasa gotówką		138,985.21	
Banki r-ki czekowe		576,195.80	
Weksle		9,500.—	
Udziały w obcych przedsiębiorstwach		30,500.—	
Towary:			
nabiałowe i różne	1,425,009.65		
maszyny i przybory ml.	594,476.94		
sklepy	90,377.35	2,109,863.94	
Dłużnicy:			
odbiorcy i dostawcy odbiorcy produc.	594,758.32		
odbiorcy inni	889,306.63		
Oddział w Łodzi	126,308.89		
Kaucje	9,965.—	1,620,338.84	4,485,383.79
Zestawienie strat i zysków:			
Strata za 1939 rok		1,024,724.69	
zysk „ 1940 „	242,230.83		
zysk „ 1941 „	586,188.77	828,419.60	196,305.09
			6,733,115.47
Rozrachunki z Oddziałami		496,442.52	
Banki i różni za złożone zabezpieczenia		383,000.—	
Kaucje hipoteczne i gwaranc. u różnych		1,526,000.—	
Spółdz. mleczar. za żyro weksli		73,000.—	2,478,442.52
			9,211,557.99

STAN BIERNY.

Kapitały własne:			
Udziały członków		282,273.55	
Fundusz zasobowy		389,115.78	
Rezerwa specjalna		104,635.46	
Rezerwa na wątpliwe należności		70,000.—	
Rezerwa na podatek dochodowy za okres od 1 stycznia do 30 września 1941		512,400.—	1,358,424.79
Fundusz amortyzacyjny			506,423.31
Zobowiązania:			
Wierzyciele:			
banki — kredyty	2,737,469.—		
odbiór i dost. prod.	1,207,855.75		
odbiór i dost. inni	901,619.81	4,846,944.56	
Akcepty		21,322.81	4,868,267.37
			6,733,115.47
Rozrachunki z Oddziałami		496,442.52	
Zabezpiecz. w wekslach		383,000.—	
Wpisy hipotecz. i wydane gwarancje		1,526,000.—	
Żyro weksli spółdzielni mlecz.		73,000.—	2,478,442.52
			9,211,557.99

Rachunek strat i zysków za czas od 1 stycznia do 30 września 1941 r.

STRATY.

Strata za 1939 rok			1,024,724.69
Koszty handlowe:			
ogólne		566,400.73	
wydz. sprzedaży maszyn i przybor. mlecz.		59,723.01	
bednarni		1,457.69	
sklepów		381,075.24	1,008,656.67
Koszty poniesione przy sprzedaży towarów:			
Koszty magazynowania i przyg. do sprzed.		819,813.27	
Utrzym. wydz. sprzed. i ekspedycji towar.		696,238.50	
Utrzym. składów		41,595.90	
Utrzym. mleczarni dawn. „Agril"		181,391.13	
Utrzym. zlewni mleka		39,113.87	1,778,152.67
Utrzymanie Wydz. Instrukcyjno-Techniczn.			85,160.27
Utrzymanie Wydz. Jajczarskiego			55,743.06
Utrzymanie kuchni zalogowej			18,444.80
Odsetki i prowizje bankowe			254,943.78
Podatki Państwowe i Komunalne			888,149.51
Koszty odbudowy magazynów dla jajczarni			604,842.85
Odpisy:			
na dłużnikach		41,244.27	
na sprzedanych i zużyt. urz. techn. i ruch.		34,060.52	
na amortyzację:			
nieruchomości	14,063.90		
urządz. techn. i ruch.	173,011.65	187,075.55	262,380.34
Danina na Fundusz popierania Rolnictwa			91,642.90
Koszty administracji nieruchomości			327,560.47
			6,400,402.01

ZYSKI.

Zysk za 1940 rok		242,230.83
Dochód na towarach:		
nabiałowych i różnych	5,236,956.39	
maszynach i przyborach mleczarskich	275,372.97	
sprzedanych w sklepach	400,541.85	5,912,871.21
Odsetki uzyskane		3,698.70
Zyski na sprzedanych ruchomościach		11,294.18
Wpływy z nieruchomości		34,002.—
Strata		196,305.09
		6,400,402.01

Główny Buchalter:

(—) J. Pilewicz

Dyrekcja:

(—) Inż. T. Dziama
(—) W. Radajewski
(—) W. Rybiński

Sp 719

Szkło czy porcelana?

Dyskutowali smakosze, czy kawa lepsza z filiżanki, czy ze szklanki... dyskutowali, czy smaczniejsza z osadem, czy przecedzona... Ale po doświadczeniu czterech pokoleń nie podlega żadnej dyskusji, że do uzyskania kawy o pełnym smaku, kolorze i aromacie potrzebna jest domieszka z „Młynkiem".

Kto dziś kupuje paczkę z młynkiem i napisem Doska Franck, ten przekona się, że jest w niej to, co było zawsze: dobry, prawdziwy

Franck

»SPOŁEM«

CENTRALA HANDLOWA SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW W GENERALNYM GUBERNATORSTWIE

Centrala w Krakowie: Dietla 23, Krupnicza 5

zaopatruje spółdzielnie za pośrednictwem swych oddziałów w artykuły spożywcze i gospodarstwa domowego

Delegatury Dystryktowe:

KRAKÓW	WARSZAWA	RADOM	LUBLIN

Oddziały i Składnice:

KRAKÓW	WARSZAWA	RADOM	LUBLIN
JAROSŁAW	GARWOLIN	BUSKO	BIAŁA PODLASKA
JASŁO	GROJEC	CHMIELNIK	BIŁGORAJ
KRAKÓW	ŁOWICZ	CZĘSTOCHOWA	CHEŁM LUBELSKI
KROSNO	MIŃSK MAZOWIECKI	JĘDRZEJÓW	HRUBIESZÓW
LEŻAJSK	OSTRÓW MAZOWIECKA	KIELCE	KRASNYSTAW
MIECHÓW	PIASECZNO	KOŃSKIE	KRAŚNIK
MIELEC	SIEDLCE	OPOCZNO	LUBARTÓW
NOWY SĄCZ	SKIERNIEWICE	OSTROWIEC	LUBLIN
PRZEWORSK	SOKOŁÓW PODLASKI	PIOTRKÓW	ŁUKÓW
PRZEMYŚL	SOCHACZEW	RADOMSKO	PUŁAWY
RZESZÓW	WARSZAWA	RADOM	TOMASZÓW LUBELSKI
SANOK	WĘGRÓW	STARACHOWICE	WŁODAWA
TARNÓW	WŁOCHY	STOPNICA	ZAMOŚĆ
		TOMASZÓW MAZOWIECKI	
		WŁOSZCZOWA	

Zakłady wytwórcze:

BIAŁA PODLASKA — CZĘSTOCHOWA — DWIKOZY — KIELCE — SOKOŁÓW PODLASKI — WARSZAWA — ZAMOŚĆ

Zentrale Krakau: Kommissarische Leitung: Albrechtstrasse 5. · Telefon 123-24
Handelsabteilungen: Dietelring 23. · Telefon 12315-18

Kierownik Wydawnictwa: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau. Redaktor naczelny: Inż. roln. Dr. Florian Łorzyński, Krakau; Zastępca: Janusz Górski, Krakau. Odpowiedzialny za zagadnienia spółdzielcze: Jan Frąckowiak, Krakau. Kierownik działu ogłoszeń: Antoni Janecki, Krakau. Wydawnictwo: Wydawnictwo Rolnicze, Krakau, Nürnbergstr. 5a. Tel. 116-79 i 116-80. Druk ZKW, Krakau, Universitätsstr. 19a. Ważny cennik Nr. 1.